



OYUN KURALLARI

ÖRNEK OLAYLAR KİTAPÇIĞI

2024

İÇİNDEKİLER

<u>SAYFA</u>	<u>KARAR KONUSU</u>	<u>OLAYLAR</u>
1	İÇİNDEKİLER	
2	ÖN SÖZ	
3	DÜZENLEMELER	
4	KISIM I: UYGULAMANIN TEORİK PRENSİPLERİ	
5	KISIM II: OLAYLAR	
5	BÖLÜM 1: KATILANLAR	
5	Yasaklanmış Eşyalar Giymek	1.1 - 1.2
5	Kaptan	1.3 - 1.5
6	Koç – Yardımcı Koç.....	1.6 - 1.11.3
7	Forma	1.12 - 1.15
9	BÖLÜM 2: OYUN FORMATI	
9	Pozisyon ve Dönüş Hataları	2.1 - 2.7
11	BÖLÜM 3: OYUN HAREKETLERİ	
11	Topla Oynama	3.1 - 3.13.4
14	Filenin Altından Geçme	3.14 - 3.18
15	Filedeki Oyuncu veya Fileye Temas	3.19 - 3.27.4
18	Servis	3.28 - 3.31
18	Hücum Vuruşu	3.32 - 3.35
19	Blok	3.36 - 3.54
23	BÖLÜM 4: OYUN DURAKLAMALARI VE GECİKTİRMELER	
23	Oyuncu Değişiklikleri	4.1 - 4.26.1
28	Molalar	4.27
29	Kurallara Uygun Olmayan Talepler	4.28 - 4.30.1
29	Sakatlanmalar	4.31 - 4.37
31	Oyunu Geciktirmeler	4.38 - 4.43
33	Harici Müdahale	4.44 - 4.49
35	BÖLÜM 5: LİBERO	5.1 - 5.26
40	BÖLÜM 6: KATILANLARIN DAVRANIŞLARI	6.1 - 6.11
43	BÖLÜM 7: HAKEMLER VE SORUMLULUKLARI	7.1 - 7.10
45	BÖLÜM 8: ÖZEL OLAYLAR	8.1 - 8.7
47	BÖLÜM 9: TEKNOLOJİ KULLANIM OLAYLARI	9.1 - 9.9

ÖN SÖZ

Voleybol harika bir oyundur – bunu oynayan, izleyen, analiz eden ve hakemlik yapan milyonlarca insana sorabilirsiniz. Son yıllarda aktif olarak tanıtılmış ve rekabetçi bir spor olarak büyük ölçüde gelişmiştir. Artan heyecan, hız, patlayıcı aksiyon, temiz ve sağlıklı imajı ve büyük TV izleyici kitlesi, oyunun daha da geliştirilmesi için bir itici güç yaratmış, oyunu daha basit ve daha geniş bir izleyici kitlesine daha çekici hale getirmiştir.

Ancak oyunun dünya sahnesinde kuralların doğru ve birbiriyle uyumlu bir şekilde uygulanması da oyunun daha fazla gelişmesi için çok önemlidir. Bu Örnek Olaylar Kitabı, Oyun Kuralları ve Hakemlik Komisyonu tarafından onaylanan Resmi Kararlarla birlikte oyunların bir koleksiyonudur. Bu kararlar, Resmi Kuralların ruhunu ve anlamını genişletir, açıklar ve aynı zamanda tüm yarışmalar sırasında izlenmesi gereken resmi yorumlardır.

Hakemin kuralları pratiğe döken kişi olduğunu belirtmek gerekir. Kuralların doğru uygulanması için, hakemlerin sadece kuralları hatasız bilmesi değil, aynı zamanda oyunun bağlamı içinde bunları kararlı ve doğru bir şekilde uygulaması gerekmektedir. Daha önemli olan, kuralların arkasındaki temel ilkeleri edinmeleri ve anlamalarıdır. Aksi takdirde, bunları doğru şekilde uygulamakta büyük zorluk çekerler. Bu, özellikle kurallarda açıkça belirtilmemiş bir durum ortaya çıktığında geçerlidir; hakemler artık otoriteyle doğru kararlar verebilirler.

Unutmayın ki "Hakem, kurallarda öngörülmeyenler de dahil olmak üzere, oyunu ilgilendiren her konuda karar verme yetkisine sahiptir". Bu nedenle, bu ancak bu temel ilkelerin tam olarak edinilmesiyle yapılabilir.

Ayrıca, kuralların oyunu karakterize ettiğini, sınırları belirlediğini, adaleti tanımladığını, teknikleri yasallaştırdığını, eğitim için bir araç sağladığını ve sosyalleşmenin temelini oluşturduğunu unutmayın. Bu yönlerin hepsi önemlidir.

Bu Örnek Olaylar Kitabı, ilk kez Şubat 2021'de sanal formatta düzenlenen FIVB Kongresi tarafından onaylanan 2021-2024 Oyun Kuralları metnine dayanmaktadır. Bu Örnek Olaylar Kitabında yer alan çeşitli olaylar, durumların anlaşılmasına yardımcı olmak ve olayları daha ilginç ve çekici hale getirmek için video kliplerle gösterilmiştir. Bu durumlar açıklamalarda belirtilmiştir. Belirtilen yere tıklayarak videoyu izleyebilirsiniz.

Anlayış ve desteklerinden dolayı ilgili kişilere teşekkür ederiz.

Guillermo Paredes
FIVB Oyun Kuralları Komisyonu Başkanı

2024 Kitapçığına Eklenen Yeni Maddeler

1.11.2	4.43
1.13	4.47
2.7	4.49
3.5	5.10
3.10	6.8
3.13.3	6.9
3.13.4	8.6
3.17	8.7
3.18	9.1
3.27.1	9.2
3.37	9.3
3.50	9.4
4.4	9.5
4.8	9.6
4.11	9.7
4.27	9.8
4.36	9.9
4.37	

Not: Eski maddelerdeki güncellenmiş kısımlar **kırmızı** ile belirtilmiştir.

KISIM I: UYGULAMANIN TEORİK PRENSİPLERİ

Hakem geri planda kalır ama aynı zamanda oyunu en güzel sunacak şekilde hareket eder ve bu sayede oyun daha geniş kitleler için çekici hale gelir.

Oyunun daha popüler olmasını istiyoruz. Bunun yolu da çekici bir gösteri sergilemekten geçiyor.

VOLEYBOL OYUN KURALLARI ÖRNEK OLAYLAR KİTAPÇIĞI 2024

2024 Örnek Olaylar Kitapçığı, çeşitli FIVB Kongrelerinde kabul edilen kuralların bir yansımasıdır. Bir sporun ve bu sporu takip edenlerin devamlı bir değişim içerisinde olması nedeniyle başka kural ve uygulama değişiklikleri her zaman söz konusu olabileceğinden unutmamak gerekir ki buradaki açıklamalar sadece günümüzde geçerli olan oyun kurallarına ilişkindir.

KISIM II: OLAYLAR

BÖLÜM 1: KATILANLAR

YASAKLANMIŞ EŞYALAR GIYMEK

1.1 Protez bacak, bacak desteği, sakatlanmış bilek için plastik koruyucu - böyle bir malzemeye izin verilir mi?	Karar Kısmen evet – bu malzemeye, oyuncunun ya da oyundaki diğer oyuncuların yaralanmalarına sebep olacak bir tehlike oluşturmaması ve top kontrolü için bir avantaj sağlamaması halinde izin verilir. Bununla birlikte; kurallar, Kural 4.5.3'te belirtildiği üzere, oyuncuların tedavi amaçlı koruma ve sıkıştırma malzemeleri kullanmasına izin vermektedir. Kural 4.5.1, 4.5.3
1.2 Oyuncunun, sakatlanmaya neden olma ihtimali bulunan bir yüzükle oynamasına izin verilir mi?	Karar Sakatlık ihtimali nedeniyle oyuncu yüzüğü çıkarmak veya bu mümkün değilse yüzüğü bantlamak zorundadır. Kural 4.5.1

KAPTAN

1.3 Oyundaki kaptan sürekli olarak hakemin kararlarını sorguluyorsa başhakem için uygun davranış şekli nedir?	Karar Başhakemin takdirine göre bu davranışlar Kural 5.1.2'deki limitleri aşarsa başhakem oyundaki kaptanı Kural 21.1'e göre önce sözlü olarak uymalıdır. Eğer davranışlar devam ederse oyundaki kaptan kaba davranışı nedeniyle kırmızı kart ile cezalandırılmalıdır (rakip için sayı ve servis hakkı). Kural 5.1.2, 20.1, 20.2, 21.2, 21.3.1 Şekil 9
1.4 - VIDEO Oyundaki kaptanın, başhakemden pozisyon kontrolü talep etme hakkı var mıdır?	Karar Evet. Bununla birlikte, bu talep hakkının takımlar tarafından suistimal edilmemesi sağlanmalı ve oyundaki kaptana sadece kendi takımı hakkında detaylı bilgi verilmelidir. Rakip takımla ilgili olarak sadece pozisyonların doğru olup olmadığı söylenebilir; hangi oyuncunun arka oyuncu, hangi oyuncunun ön oyuncu olduğu söylenemez. Kural 5.1.2.2
1.5 Başhakemin kararı nihai midir? Takım itiraz ederse kararını değiştirebilir mi?	Karar Evet, değiştirebilir. Başhakem, şayet hatasının farkına varırsa bir sonraki servis atışından önce kararını değiştirebilir. Bununla birlikte, takımların normal hakem kararlarını protesto etme hakkı yoktur. Kural 5.1.2.1, 23.2.4

KOÇ – YARDIMCI KOÇ

<p>1.6 - VIDEO Koçun maç içinde yardımcı hakemle kararlar ve itirazlar hakkında konuşması kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Sadece oyundaki kaptanın açıklama istemek için hakemlerle konuşma hakkı vardır. Koçun hakemlerle konuşma yetkisi yoktur. Kural 5.1.2, 5.2.3.4, 21.1, 21.2, 21.3</p>
<p>1.7 Bir yardımcı koç ya da bir oyuncu mola talebi için zile/kornaya basabilir mi?</p>	<p>Karar Evet - ancak koçun, resmi el işaretini yapması zorunludur (talep için tabletlere kullanıldığı durumlarda bile). Kural 5.2.1, 5.2.3.3, 5.3.1</p>
<p>1.8 - VIDEO Koç maç süresince nerede hareket edebilir?</p>	<p>Karar Takım yetkililerinden yalnızca koç; yardımcı hakemin ve çizgi hakeminin çalışmasını ve oyunu etkilemeden hücum çizgisinin uzantısı ile ısınma sahası arasındaki serbest bölge içerisinde hareket edebilir. Kural 5.2.1, 5.2.3.1, 5.2.3.4</p>
<p>1.9 Koç sakat ya da engelliyse serbest bölge içerisinde görevlerini yerine getirirken koltuk değneği kullanmasına izin verilir mi?</p>	<p>Karar Koçun koltuk değnekleri ile ayakta durması veya yürümesi yasak değildir.</p>
<p>1.10 - VIDEO Koç veya yardımcı koç, set aralarında serbest bölgede top ile ısınan oyunculara eşlik edebilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Bu kişiler yalnızca maçtan önceki ısınmada eşlik etme yetkisine sahiptir. Fasilalarda ise oyunculara sadece talimat verebilirler. Hakemler, oyunculara eşlik eden koç veya yardımcı koçu kibar bir şekilde takım oturma sıralarına dönmesi için uyarmalıdır. Set aralarında ise yalnızca oyuncular serbest bölgede ısınma hakkına sahiptir. Kural 4.2.4, 5.3.1</p>
<p>1.11 - VIDEO Resmi ısınma sırasında takım mensuplarından herhangi biri rakip oyun alanında veya rakibin serbest bölgesinde durabilir mi?</p>	<p>Karar Yaygın olan resmi ısınma protokolünde genel prensip ısınmanın yalnızca takımın kendisine ait oyun alanında gerçekleşmesi şeklindedir.</p> <p>Koçlar, sakatlıkları önlemek için filenin yanında veya takımlarını yönlendirmek için rakibin serbest bölgesinde durabilir. Ancak bu durum sadece sakatlık önleme ve kendi takımını yönlendirme maksadıyla gerçekleştirilebilir.</p> <p>Takımların ayrı ayrı ısındığı resmi ısınma protokolünde oyun alanının tümü, filede topla ısınan takım tarafından kullanılabilir Bu durumda diğer takım, ısınma hakkına sahip olan takımı rahatsız etmeden kendi oyun alanının arkasındaki serbest bölgeyi kullanabilir. Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>1.11.1 Kadınlar Dünya Kupası'ndaki bir müsabakada ısınma anında ekstra bir yardımcı koçun/takım mensubunun oyun sahası içinde belirli oyunculara servis atarak aktif olarak rol aldığı görülmüştür. Teknik delege, hakemlerden bu durumu sona erdirmelerini istemiştir. Uygulama doğru mudur?</p>	<p>Karar Evet, doğrudur.</p> <p>Kural yalnızca takım listesinde yer alan en fazla 5 adet takım mensubunun resmi ısınmada bulunabileceğini belirtmektedir. Resmi ısınma, genelde filede ısınma anlamına gelmektedir. O2bis listesinde yer almayan ekstra biri veya takım yetkilileri (örn: takım menajeri) ne resmi ısınmadan önceki ısınmaya dahil olabilir ne de resmi ısınmaya dahil olabilir; hiçbir ısınmada yer alamaz. Yalnızca fizyoterapist, 5 kişilik takım mensubu listesinde yer almasa bile, resmi ısınma başlangıcına kadar ısınmada yer alabilir.</p> <p>Hakemler, bu tip durumları teknik delegeye bildirmelidir. Kural 4.1.1</p>
<p>1.11.2 (Yeni) - VIDEO Isınma sırasında ek antrenörlerin saha etrafında, reklam panellerinin dışında konumlandığı ve oyun sahasında bulunan oyuncularla aktif olarak ısındıkları (yani sadece topları toplamadıkları) gözlemlendi. Buna izin verilebilir mi?</p>	<p>Karar Buna izin verilmez. Sadece müsabaka cetveline kayıtlı olanlar oyun sahasına girebilir ve yalnızca bu antrenörler ısınmaya katılabilir. Buradaki durumda ek antrenörler takımın hazırlığına açıkça aktif olarak katılmıştır. Hakemler, bu uygulama hakkında FIVB Teknik Delegesini bilgilendirmelidir ve bu uygulama durdurulmalıdır. Kural 4.2.2</p>
<p>1.11.3 - VIDEO Koçun, oyun sahasının rakibine ait tarafında durarak rakip takımın kendi takımına karşı attığı servisleri ve yaptığı hücumları izlediği görülmüştür. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Hayır, izin verilmez. Bununla birlikte takım mensuplarının, filenin altından geçerek oyunculara tehlike yaratabilecek topları engellemek için direklerle yakın bir yerde durmalarına izin verilir. Ancak rakibin tarafında yer almak ve aktif bir şekilde ısınmaya katılmak yasaktır.</p>

FORMA

<p>1.12 - VIDEO Erkekler Dünya Kupası'nda bir takımın 21 ve 22 forma numaralı iki oyuncusu bulunmaktadır. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Kurallar, normal müsabakalarda forma numaralarının 20'ye kadar olabileceğini belirtmektedir.</p> <p>Bununla birlikte, Dünya Kupası'nı da içeren FIVB Büyükler Dünya ve Resmi Müsabakalarında 20'den büyük numaralar giyilmesine izin verilmektedir. Forma numaraları için üst limit ise mevcut yarışma yönetmeliği tarafından belirlenir.</p>
<p>1.13 (Yeni) Bir maçta, takımın iki libero oyuncusu vardı. Her biri diğerinden ve takımın geri kalanından farklı bir forma giymişti. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Her liberonun aynı renk veya tasarımda forma giymesine gerek yoktur. Aslında bu durum seyircilerin ve TV yorumcularının her oyuncunun rolünü anlamalarına yardımcı olabilir. Kural 19.2</p>

1.14 - VIDEO

Bir takımın birkaç oyuncusu sıkıştırma aksesuarı (kolluk vb.) takmaktaydı. Bazısı siyah, bazısı beyaz renkte sıkıştırma aksesuarı kullanmaktaydı. Oyuncular izin verilen renklerden (siyah, beyaz ve nötr) olmak kaydıyla birbirlerinden farklı renkte sıkıştırma aksesuarı takabilirler mi?

Karar

FIVB Büyükler Dünya ve Resmi Müsabakalarında bu aksesuarlar kullanıldıkları yere göre (kol, bacak) formlarıyla veya şortlarıyla aynı renkte olmalıdır. Bu aksesuarlar; siyah, beyaz veya nötr renklerde olabilir. Bu müsabakalarda takımda bu tür aksesuarlar kullanılacaksa bu aksesuarları kullanan tüm oyuncular aynı renk ve dizaynda aksesuar kullanmalıdır.

FIVB Büyükler Dünya ve Resmi Müsabakalarında hakemler bu aksesuarları kontrol etmeli, kuralara aykırı herhangi bir durumda, bu durum için nihai kararı vermekle yetkili olan FIVB Teknik Delegatesine bilgi vermelidir.

Bununla birlikte; kural, FIVB müsabakaları dışındaki müsabakalar için bu tür aksesuarları kullanan birden fazla oyuncunun bir bütün halinde aynı renk ve dizaynda aksesuar kullanmalarının gerekli olduğunu belirten bir bilgi içermemektedir.

Kural 4.5.3 ve FIVB Müsabaka Yönetmeliği

1.15

Takım mensuplarından birkaçı genel ısınma esnasında resmi formalarının üzerine veya doğrudan resmi formalarının yerine farklı kıyafet giymektedirler. Oyuncuların numaraları görünmediğinden oyun sahasındaki oyuncuların, kimlik kartlarıyla eşleştirilmesinin zorlaştığı fark edilmiştir. Bu kıyafetlere izin verilir mi?

Karar

Genel prensip, ısınmak için oyun sahasına girildiği andan itibaren tüm oyuncuların bir düzen içinde tek tip olmasıdır. Önemli organizasyonların bazılarında uzman bir tanıtım ekibi tarafından müsabaka öncesi protokolleri organize edilmektedir. Böyle durumlarda uygulamalar farklılık gösterebilir. Hakemlerin de iyi bir şekilde bilgilendirilmeleri gerekmektedir.

BÖLÜM 2: OYUN FORMATI

POZİSYON VE DÖNÜŞ HATALARI

<p>2.1 Takımın 1 numaralı pozisyondaki pasörü net bir şekilde 2 numaralı pozisyondaki oyuncunun önünde durmaktaydı, ancak rakip takımın servis atışını gerçekleştirmesinden hemen önce sıçradı. Takımın pozisyonu kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Hata. Oyuncular zeminden havaya sıçradıkları an zeminle temas ettikleri en son noktadaki konumlarını korurlar. Bu yüzden arka hat oyuncusu havadayken zeminle en son temas ettiği noktadaki konumunu koruduğundan ve son olarak temas ettiği bu noktada ön hat oyuncusunun önünde olduğundan hatadır. Kural 7.4, 7.4.2, 7.4.3</p>
<p>2.2 Servis vuruşu yapıldığı anda oyuncunun kendi oyun alanındaki ayağı, aynı zamanda rakip oyun alanına da temas ediyorsa bu bir hata olarak değerlendirilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Bu olay, bir oyuncunun ralli esnasında orta çizgi üzerinden rakip oyun alanına temas ettiği durumlar düşünülerek değerlendirilmelidir. Kural 1.3.3, 7.4</p>
<p>2.3 Takım servisi atacak oyuncu konusunda yanlış bilgilendirildi. Oyun devam etti. Bu yanlış bilgi, setin ilerleyen sayılarında fark edildi. Yapılacak uygulama ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Takımlar mümkün olduğunca kendi orijinal dizilişlerine uygun olarak geri döndürülmelidir. Yazı hakemi skoru hatalı bilginin verildiği skora geri getirir. Doğru servisçinin servis atışını yapmasına izin verilir. Bu tür durumlarda hatalı davranışlar (uyarılar ve diğer tüm yaptırımlar) ve molalar aynen kalır. Bu durum müsabaka cetveline kaydedilmelidir.</p>
<p>2.4 - VIDEO Başhakem servis için düdüğünü çalmaya hazır olduğunda oyun alanında beş (5) veya yedi (7) oyuncu bulunduğundan takımlar oynamaya hazır değildi. Bu durumda uygulama nasıl olmalıdır?</p>	<p>Karar Başhakem, her iki takımın da oynamaya hazır olduğuna ve servis kullanacak oyuncunun topa sahip olduğuna emin olduktan sonra servis düdüğü çalmalıdır. Başhakem hatayı düdük çalmadan önce fark ederse hatayı gerçekleştiren takıma geciktirme yaptırımını uygulamalıdır. Ardından bir sonraki servisi atacak takım, geciktirmenin türüne göre belirlenecektir. Fakat başhakem hatayı düdük çaldıktan sonra fark ederse ralliyi hemen durdurmalı ve hiçbir yaptırım uygulamadan tekrar ettirmelidir. Eğer durum, beş (5) veya (7) oyuncu ile hatalı bir şekilde oynanan rallinin hemen bitiminde fark edilirse rallinin sonucu iptal edilir ve ralli herhangi bir yaptırım olmaksızın tekrarlatılır. Şayet durum kimse tarafından fark edilmez veya bir sonraki rallinin başlamasından sonra fark edilirse beş</p>

	(5) veya yedi (7) oyuncu ile oynanan ralli tekrar edilmez. Kural 7.3.1, 7.5, 12.3
2.5 Yanlış oyuncu tarafından kullanılmış olan serviste top, harice gider. Rallinin bitiminde yazı hakemi bir dönüş hatası olduğunu bildirir. Bu durumda servis karşılayan takım kaç sayı kazanır?	Karar Oynanan rallinin kim tarafından kazanıldığı dikkate alınmadan dönüş hatası nedeniyle yalnızca tek bir (1) sayı verilir. Kural 7.7.1.1
2.6 - VIDEO Servis atışı esnasında, oyun alanında bulunan oyuncuların birinin ayağı serbest bölgeye temas ediyorsa bu bir hata mıdır?	Karar Evet, hatadır. Servis atışı esnasında servis atan oyuncu hariç tüm oyuncular kendi oyun alanlarında bulunmalıdır. Kural 1.3.3, 7.4
2.7 (Yeni) – VIDEO 1 – VIDEO 2 Servis atışı esnasında; servis karşılayan takımın 1 numaralı pozisyondaki oyuncusunun topuğu, 2 numaralı pozisyondaki oyuncunun ayak başparmağı ile aynı hizadaydı. Yardımcı hakemin kararı ne olmalıdır?	Karar Yardımcı hakem hiçbir şey yapmamalıdır. Bu, düzenlenmiş 2021-2024 oyun kurallarına göre uygun bir pozisyondur. Servis atan oyuncu topa vurduğunda bir takımdaki herhangi bir oyuncu doğru pozisyonda değilse o takım pozisyon hatası yapmış olur. Pozisyon hatası için çalınan düdük sayısını azaltmak ve geri hat oyuncularının oyun alanı içinde yer değiştirdikleri gerçeğini yansıtmak için hakemler yalnızca, servis vuruşu esnasında bir geri hat oyuncusu, bir ön hat oyuncusunun tamamen önündeyse hata için düdük çalmalıdır. Pozisyonları zemin üzerindeki ayaklar belirler. Kural 7.5, 1.3.3, 7.4.3.1, 7.5.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları

BÖLÜM 3: OYUN HAREKETLERİ

TOPLA OYNAMA

<p>3.1 Birinci vuruş anten dışından geçti. Pasör rakip serbest bölgesindeki bu topu takip etti ve vuruşla topu kendi oyun alanına doğru yönlendirmek istedi. Pasörün vurduğu top rakibin oyun alanı tarafından fileye doğru yöneldi. Başhakem düdüğünü çaldı ve “hariç top” işareti yaptı. Top hangi durumda “hariç” olur?</p>	<p>Karar Top, rakip takım tarafında bulunan serbest bölgenin üzerindeki boşluktan rakip oyun alanı üzerindeki boşluğa bütünüyle geçtiği anda “hariç” olmuştur. Kural 10.1.2, 10.1.2.2</p>
<p>3.2 Oyuncu elinin avuç içiyle topa kurallara uygun olarak vurabilir mi?</p>	<p>Karar Evet, vurabilir. Vuruş, top temasının kalitesine göre değerlendirilmelidir (topun yumuşak/sert sekmesine veya fırlatılıp fırlatılmadığına bakılarak). Başhakem, topun tutulduğunu veya fırlatıldığını açıkça görmediyse bu tür pozisyonlarda düdük çalmak için acele etmemelidir. Kural 9.2.1, 9.2.2, 9.3.3, 9.3.4</p>
<p>3.3 İlk vuruşta top tek bir hareket esnasında ve hiçbir tutma veya fırlatma olmaksızın oyuncunun bir kolundan sekerek diğer koluna, oradan da göğsüne temas eder. Başhakem oyunun devam etmesine izin verir. Karar doğru mudur?</p>	<p>Karar Başhakem doğru karar vermiştir. Art arda temaslara izin verilen “birinci vuruş” durumları şunlardır: 1. Servis karşılama. 2. Hücum vuruşunu karşılama. Bu yumuşak ya da sert bir hücum olabilir. 3. Kendi takımından birinin bloğundan gelen topu karşılama. 4. Rakibin bloğundan gelen topu karşılama. Oyuncu, tek bir hareket esnasında olması kaydıyla, ilk vuruşta topa birden fazla temasta bulunabilir; bununla birlikte, iki aşama (önce tutma ve sonra fırlatma) aynı hareket içerisinde gerçekleşiyorsa birinci vuruşta da “tutulmuş veya fırlatılmış top” düdüğü çalmak mümkündür. Kural 9.2.3.2, 14.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>3.4 - VIDEO Bir blokçu topu yönünü değiştirerek rakip takımın oyun alanına gönderdi. Bu kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Bu, topun kurallara uygun olarak sekmesi yerine (hata değil), “tutulması ve/veya fırlatılmasına” (hata) bağlıdır. Topa blok yapmak ve rakip oyun alanına yönlendirmek hata değildir. Blok hareketi esnasında kurallara uygun olmayan “tutulmuş top” temasına düdük çalınabilir. Kural 9.2.2</p>

<p>3.5 (Yeni) - VIDEO Hücum oyuncusu topla oynama hareketi esnasında iki elini kullanmış ve topu fırlatmıştır.</p> <p>Başhakem bu hareketi nasıl değerlendirmelidir?</p>	<p>Karar Bir oyuncunun iki elle hücum yapmasını engelleyen hiçbir şey yoktur ancak bu hücum, tutma ve fırlatma hareketleriyle yapılamaz. Videodaki görüntüde hücum oyuncusu topa ilk olarak başının arkasında temas etmekte ve bu temasını 50 cm sonra sona erdirmektedir. Bu bir tutulmuş toptur.</p> <p>Kural 9.2</p>
<p>3.6 - VIDEO Bir oyuncu, seyircilerin oturduğu koltukların yakınındaki bir topu kurtarmak için sıçradı. Topa temas ettikten sonra seyirci koltuklarına düştü. Bu hareket kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Oyun kurallara uygundur. Oyuncunun; kendi oyun sahası tarafındaki serbest bölgenin dışından, destek dahi alarak topu çevirme hakkı vardır. Kendi takım oturma sırası da serbest bölgenin dışında olduğundan buna dahildir.</p> <p>Fakat bu durumun, rakip oyun sahası tarafındaki serbest bölgenin dışında gerçekleşmesine izin verilmez.</p> <p>Kural 9, 9.1.3</p>
<p>3.7 - VIDEO Bir ralli esnasında oyuncu topa temas edebilmek için tribünlerin içine kadar koştu. Tam topa vuracağı sırada bir seyirci kalkıp topu yakaladı. Koç, seyirci müdahalesi yüzünden rallinin tekrar edilmesini istedi. Hakem bunu reddetti. Başhakemin kararı doğru mudur?</p>	<p>Karar Evet. Oyuncunun; topu, oyun sahasının kendi tarafındaki tribünlerden ya da takımın oturma sırası da dahil oyun sahası dışındaki herhangi bir yerden geri çevirmesine izin verilir.</p> <p>Diğer taraftan oyuncunun oyun sahası içinde top için önceliği olduğu halde oyun sahası dışında böyle bir önceliği yoktur.</p> <p>Kural 9, 9.1.3</p>
<p>3.8 Başhakem, oyuncu topu <u>olağanüstü</u> bir hareketle kurtarmayı başarmışsa topla oynama hatası için düdük çalar mı?</p>	<p>Karar Hakem “top havada kalsın – keep the ball flying” sloganını hatırlamalıdır. Bu, şu anlama gelmektedir: eğer bir oyuncu topu kurtarmak için ani bir hareket sergileyip büyük çaba harcıyorsa ve vuruş esnasında çok da bariz olmayan bir çift vuruş meydana gelmişse başhakem normal duruma göre daha esnek olmalıdır.</p>
<p>3.9 Top A takımının blokçusunun kafasından sekerek antenin üzerinden geçiş boşluğunun kısmen dışından B takımı serbest bölgesine gitti. A oyuncusu topu geriye çevirmek için topun peşinden koştu. Böyle bir top geri çevrilebilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Top antenin üzerinden geçiş boşluğunun kısmen dışından rakibin serbest bölgesine geçti. Bu nedenle A takımının; topu, oyun alanının aynı tarafındaki geçiş boşluğu dışından kendi oyun alanına geri çevirmesi kurallara uygundur. Top tamamen oyun dışı olana dek oyunda olduğu sürece çizgi hakemi işaret vermemelidir.</p> <p>Kural 10.1.2</p>
<p>3.10 (Yeni) Bir oyuncu, topu geri çevirmek için oyun alanı dışına doğru koştu ve yazı masasından destek alarak topu geri çevirmeyi başardı. Topa temas ettiği anda yazı masasının rakip oyun sahası tarafında kalan kısmındaydı. Başhakem ralliyi durdurmadı ve oyunun devam etmesine izin verdi. Oyuncunun bu pozisyonda topla oynama hakkı var mıydı?</p>	<p>Karar Evet. Bu, çaba gerektiren bir hareketti. Kurallara göre top, rakip oyun sahasındaki kısmı da dahil olmak üzere yazı masasının tamamından geri çevrilebilir. Bu nedenle, bu hareket kurallara uygundur ve başhakem rallinin devam etmesine izin vererek doğru bir uygulama yapmıştır.</p> <p>Kural 9</p>

<p>3.11 Maç esnasında bir takımın <u>ikinci vuruşundan sonra</u> top geçiş boşluğu dışından file dikey düzlemini geçerek rakip serbest bölgesine girerse çizgi hakemi bayrak sallamalı mıdır?</p>	<p>Karar Hayır. Böyle bir topa karar vermek çizgi hakeminin görevi değildir. Kural 8.4.1, 8.4.2, 9.1, 10.1.2, 10.1.2.1, 10.1.2.2</p>
<p>3.12 A takımının pasörü topa file üst kenar seviyesinden yukarıda vurdu ve vuruş esnasında parmakları rakip oyun boşluğu içindeydi. Vuruş sonrasında top fileye paralel şekilde hücum oyuncusuna doğru yöneldi. B takımının blokçusu topa, A takımı oyun boşluğu içinde temas etti ve A takımının oyuncusu hücum edemedi. Başhakem nasıl karar vermelidir?</p>	<p>Karar Her takım, topla kendi oyun sahası ve boşluğu içinde oynamalıdır (Kural 10.1.2 hariç). File üst kenar seviyesi üzerinde ellerin pozisyonu dikkate alınmalıdır. Bu nedenle, pasör topla rakip oyun boşluğu içinde oynadığı için hatalıdır. Blokçu da rakip hücumu öncesinde rakip oyun boşluğundaki topa temas ettiği için hatalıdır. Ancak sadece ilk hata cezalandırılır. Topa filenin altındayken rakip oyun boşluğu içinde vurma durumu ise farklıdır. Filenin altındaki durumda eğer top file dikey düzlemini ancak bütünüyle geçerse oyun kural dışıdır. Kural 9</p>
<p>3.13 - VIDEO Kendi serbest bölgesinde kurallara uygun bir şekilde duran koç, anten üzerinden geçip kendisine doğru yönelen ve rakip oyuncunun da geri oynamak için koştuğu bir topu tutabilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Koç dahil takım üyelerinden hiçbiri, file düzlemini geçiş boşluğu dışından geçen bir topu geri oynamaya çalışan bir rakip oyuncuyu engelleme hakkına sahip değildir. Takım üyesinin topa vuruş hareketinin istemli veya istemsiz oluşu önemli değildir. Kendi serbest bölgesinde kurallara uygun bir şekilde ayakta duran koç, şayet topu geri oynamak için koşan bir rakip oyuncu varsa ona "yol vermelidir". Kural 10.1.2.2</p>
<p>3.13.1 - VIDEO Top, B takımının kötü karşılayışından sonra geçiş boşluğunun dışından geçip rakibin serbest bölgesine gitmiştir. B takımından bir oyuncu top ile oynamak için koşmaya başlamıştır. Bu oyuncu; filenin altından geçmek istemiş, geçerken de rakip oyun alanına veya fileye müdahale etmemiştir. Bununla birlikte, kendi oyun alanı dahilinde bulunan rakip oyuncu da topa yönelmiştir. Bu nedenle B takımı oyuncusu topu geri çevirememiştir. A takımı oyuncusunun yaptığı hareket bir engelleme olarak değerlendirilebilir mi?</p>	<p>Karar Her oyuncunun, kendi oyun alanı ve oyun boşluğunda serbestçe hareket etme ve bulunma hakkı vardır. Rakibin oyun sahasında, rakibin oyun boşluğunda veya rakibin serbest bölgesinde ise bazı kısıtlamalar vardır. Dolayısıyla bu olayda; A takımı oyuncusunun kendi oyun alanında mı, yoksa serbest bölgede mi olduğu engelleme olup olmadığına karar vermek için kilit noktadır. Eğer A takımı oyuncusu kendi oyun alanı içinde hareket ettiyse bu hareket kurallara uygundur. Şayet hareketini serbest bölgede gerçekleştirmişse bir engelleme olduğu düşünülebilir ve hata düdüğü çalınabilir. Kural 10.1.2.2</p>
<p>3.13.2 - VIDEO Top; A takımının blokçusundan sekmiş, önce fileye ve daha sonra B takımı tarafındaki yan banda çarparak B takımı oyun alanına düşmüştür. Başhakem, nizami bir blok olduğunu düşünerek sayıyı kazananın A takımı olduğunu işaret etmiştir. Karar doğru mudur?</p>	<p>Karar Hayır, doğru değildir. Videoda görüldüğü üzere top yan banda ve antene aynı anda temas etmektedir ve topun yönü B takımı tarafına doğru değişmiştir.</p>

	<p>“Hakemler, bir hata tespit ettiklerinde ve hatanın neviden emin olduklarında rallinin sona erdiğini belirtmek için düdük çalarlar.” (Kural 22.2.1.2)</p> <p>Videoda görüldüğü gibi sadece varsayımlarına dayanarak karar vermekten kaçınmalıdırlar.</p> <p>Olası durumlar:</p> <p>a- Top, antene çarparsa hariç top olur. (Kural 8.4.3) Hakemler düdük çalmalı ve “hariç top” işaretini yapmalıdır.</p> <p>b- Top, yalnızca yan banda temas ederse bu bir hata olmadığından hakemler oyunu durdurmaz.</p> <p>c- Top, yan banda ve antene aynı anda temas ederse genellikle topun yönü değişir. Dolayısıyla topun antene teması hata olduğundan hakemler düdük çalmalı ve “hariç top” işaretini yapmalıdır.</p> <p>Kural 22.2.1, 8.4.3</p>
<p>3.13.3 (Yeni) - VIDEO</p> <p>Top, banda çarptı ama antene çarpmadı. Banttan dönen topun antene de çarptığı yargısını varılmalı mıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır, hakemler topun antene çarptığını gerçekten görmelidir. Top sekmesinde birçok kuvvet etkili olur, bu nedenle hakemler otomatik olarak bir hata meydana geldiği kanısına varmamalıdır.</p> <p>Kural 22.2.1, 8.4.3</p>
<p>3.13.4 (Yeni) - VIDEO</p> <p>Takım topu kötü karşıladıktan sonra pasör topun ardından koştu ve topla rakibin serbest bölgesinde oynadı. Hakemler, bu harekette neleri dikkate almalıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Topun, geçiş boşluğu içinden geçip geçmediğini anlamak için iyi bir görüş açısına sahip olunmalıdır. Eğer top, geçiş boşluğu içinden geçmişse pasör topla oynar oynamaz hata için düdük çalınmalıdır.</p> <p>Bununla birlikte; eğer top, antenin üzerinden veya dışından geçmişse pasörün topla oynaması kurallara uygundur. Bu durumda geri döndürülen topun antenin üzerinden veya dışından geçmesi durumunda kurallara uygun olarak hücum vuruşu yapılabilir.</p>

FİLENİN ALTINDAN GEÇME

<p>3.14</p> <p>Smaçör; topukları orta çizginin üstünde, ayaklarının büyük bir kısmı ise rakip blokçunun ayaklarının üstünde olmak üzere rakibinin topla oynama teşebbüsünü engelleyecek şekilde yere düştü. Bu, oyunu etkilemek midir?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, etkilemedir. Bir oyuncu; rakibinin hareketini, topla oynamasını engeller ya da topla oynama girişimini bozarsa buna “etkileme” denir.</p> <p>Kural 11.2.1, 11.2.2.1, 11.2.4</p>
<p>3.15</p> <p>Fiziksel temas her zaman etkileme midir?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır, aslında maç esnasında pek çok temas olmaktadır. Bununla birlikte; bir oyuncu, rakibinin</p>

	topla oynama hareketini bozar ya da durdurursa hakemler hata nedeniyle düdük çalmalıdır. Kural 11.2.1
3.16 - VIDEO Bir oyuncu; olağanüstü bir plonjonun devamında rakip oyun alanına girer ve vücudunun tümü zemine temas eder, fakat her iki bacağı da rakip oyun alanı tarafında havada ve hiçbir kısmı da orta çizgi hizasında değildir. Oyuncu, rakibinin oyununu da etkilemez. Bu durum bir hata mıdır?	Karar Hayır. Kural 11.2.2'ye göre; ayağın (ayakların) orta çizginin ötesinde rakibin oyun alanına temas etmesine, karşıya geçen ayağın (ayakların) bir kısmının orta çizgiye temas etmesi veya doğrudan orta çizginin üzerinde olması şartıyla izin verilir. Ek olarak; rakibin oyununu etkilememek şartıyla vücudun, ayakların üst kısmında kalan herhangi bir yerinin rakip oyun alanına temas etmesine izin verilir. Buradan hareketle ayaklar rakip oyun alanına temas etmediğinden ve rakibin oyununu etkileyen herhangi bir durum olmadığından bu bir hata olarak değerlendirilmez. Kural 11.2.2
3.17 (Yeni) - VIDEO Mavi formalı oyuncunun hareketine dikkatli bakıldığında topu geri çevirme düşüncesiyle rakip oyun alanında ve yan çizgi üzerinde durduğundan bir hata yaptığı açıktır. Rakip, yolundan çekilmek için ani ve kaçmaya yönelik bir hareket yapmak zorunda kalmıştır. Bu bir müdahale/etkileme midir?	Karar Buradaki ilk hata mavi formalı oyuncunun ayağının rakip oyun alanında ve yan çizgi üzerinde olmasıdır. Müdahale/etkilemenin tanımı bir oyuncunun topla oynamasını engellemektir. Rakibi kaçmaya yönelik hareket yapmaya zorlamak da müdahale/etkileme olarak değerlendirilebilir. Kural 7.5, Hakemlik Rehberi ve Talimatları
3.18 (Yeni) - VIDEO Bir oyuncu, geçiş boşluğunun kısmen dışından geçerek rakibin serbest bölgesine giden topu geri çevirmek için koştu. Bunu yaparken ayağının tamamı rakip oyun alanındaki yan çizgiye temas etti. Bu, hata olarak değerlendirilmeli miydi?	Karar Evet, bu bir hatadır. Oyuncunun temas ettiği yan çizgi rakibin oyun alanı dahilindedir. Eğer ayağının bir kısmı yan çizgiye temas ederken bir kısmı da orta çizgiye temas etmiş olsaydı bu bir hata olarak değerlendirilmeyecekti. Kural 11.2.2.1

FİLEDEKİ OYUNCU VEYA FİLEYE TEMAS

3.19 - VIDEO Filenin tam üzerinde topa aynı anda yapılan temastan sonra top filenin "A" takımı tarafındaki sınır çizgilerinin dışına düşer. Ralliyi kim kazanır?	Karar Rakiplerin aynı anda yaptıkları temas sonrasında top, sınır çizgilerinin dışına düşerse topun düştüğü yerin pozisyonuna göre filenin karşı tarafında bulunan takım hata yapmış olur. A takımı servis atma hakkını kazanır. Kural 9.1.2.2, 9.1.2.3
3.20 Hücum vuruşu fileyi blokçunun kollarına çarptırır. Bu bir file hatası mıdır?	Karar Hayır, değildir. Eğer file, blok oyuncusuna çarptıysa hata olmaz. Kural 11.3.1, 11.4.4
3.21 Blok oyuncusu yere inişini dengeli bir şekilde gerçekleştirdikten sonra dönerken omzuyla filenin	Karar

antenler arasında kalan kısmına temas etti. Buna hata düdüğü çalınır mı?	Hayır. Oyuncunun topla oynama hareketi, dönüş hareketinden önce tamamlanmıştır. Bu nedenle, fileye teması bir hata değildir. Kural 11.3.1, 11.4.4
3.22 - VIDEO Blok oyuncusu, blok yapma teşebbüsündeyken ve top da kendisine yakinken topla değmeksizin fileye temas etti. Bu bir hata mıdır?	Karar Evet, topla temas olmamasına rağmen bu bir topla oynama hareketi veya girişimidir. Kural 11.3.1, 11.4.4
3.23 Blok oyuncusu; rakibin, kendisine yakın pozisyondaki hücum kombinasyonunu engellemeye teşebbüs ederken file üst bandına temas etti. Bu bir hata mıdır?	Karar Evet, nitekim fileye temas “file hatası”dır: blok yapan oyuncu olaya yakındır ve filenin antenler arasındaki kısmına temas etmiştir. Kural 11.3.1, 11.4.4
3.24 - VIDEO Hücum oyuncusu, yere inişini dengeli bir şekilde gerçekleştirdikten sonra top hala oyundayken iki adım atıp filenin anten dışındaki kısmına hafifçe temas etti. Bu bir hata mıdır?	Karar Hayır, oyuncunun hareketi bir hata değildir. Çünkü: Öncelikle - Filenin anten dışında kalan kısmına temas etmiştir. Sonrasında - Fileyi destek veya denge amaçlı kullanmamıştır. Kural 11.3.1, 11.3.2, 11.4.4
3.25 Hücum oyuncusu; topun hala oyunda olduğu sırada, yere inişini gerçekleştirirken dengesini kaybetti, iki adım attı ve göğsüyle fileye dayanarak ayakta kaldı. Fileye dayanmasaydı rakip takımın oyun alanına düşecekti. Bu bir hata mıdır?	Karar Evet; bir oyuncunun, filenin antenler arasında kalan kısmını destek veya denge amaçlı kullanması oyunu etkileme olarak değerlendirilir. Kural 11.3.1, 11.4.4
3.26 Pasör, kısa top hücumu gerçekleştirmek için pasını gerçekleştirdi. Hücum oyuncusu topla vururken diziyile de pasöre çarptı. Bu çarpma pasörün fileye sürtünmesine sebep oldu. Bu bir hata mıdır?	Karar Evet çünkü pasör topla oynama hareketi içerisindeydi.. Kural 11.3.1, 11.4.4
3.27 - VIDEO Oyuncu, topla oynarken saçı ile fileye temas eder. Bu durum kurallara uygun mudur?	Karar Evet, uygundur. Saçın fileye temas ettiği durumların hata olarak değerlendirilebilmesi için rakibin topla oynama hareketini etkilemesi veya rallinin durmasına neden olması (örn: at kuyruğu şeklindeki saçın fileye dolanması) gerekir. Şayet rakibin oyununu etkileme veya ralliye müdahale gibi durumlar yoksa hakemler oyunu durdurmamalıdır. Kural 11.3.1, 11.4.4
3.27.1 (Yeni) - VIDEO 1 - VIDEO 2 İlk olayda hücum oyuncusu, smaç hareketinden sonra blok yapan oyuncunun file dikey düzleminin üzerine uzanan eline vurdu ve onu filenin üst bandına temas etmeye zorladı. İkinci olayda ise hem hücum oyuncusu hem de blokta yapan oyuncu topla temas halindedir.	Karar İlk olayda blok yapan oyuncunun fileye teması bir hata olarak düşünülemez çünkü buna hücum oyuncusu sebep olmuştur. Bununla birlikte; eğer başhakem, hücum oyuncusunun yapmış olduğu bu hareketin kasti bir hareket olduğunu fark ederse hücum oyuncusunun, rakibinin oyununu “fair play” ruhuna aykırı olarak etkilediği yönünde bir karar verebilir. Bu

<p>Bununla birlikte, hücum oyuncusu topa temasından sonra hareketine devam eder ve blok yapan oyuncusunun koluna temas ederek onu filenin üst bandına temas ettirir.</p> <p>Bu iki olayda fileye temas veya müdahale/etkileme hatası kararları verilebilir mi?</p>	<p>durumda hücum oyuncusunun hareketi kaba davranış olarak değerlendirilmeli ve uygun yaptırım uygulanmalıdır.</p> <p>İkinci olayda ise bir müdahale/etkileme yoktur. Müdahale/etkileme, rakibin topla oynama hareketini engellemeyi kapsar. Bu olayda blok yapan oyuncu topla zaten oynamıştır, bu nedenle müdahale/etkileme yoktur. Müsabaka esnasında rakipler arasında kazara, istem dışı temaslar olur ve bunlar her zaman bir hata olarak değerlendirilmez. Bu olaydaki de benzer durumlardan biridir. Burada hakemler her iki oyuncunun da hatalı olmadığını görmelilerdir. Oyun devam etmelidir.</p> <p>Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>3.27.2 - VIDEO</p> <p>Kolektif bloktaki bir oyuncu, blok hareketini tamamlayıp dengeli bir şekilde düşüşünü tamamlamışken bloktaki diğer arkadaşı kendisinin üzerine düşer ve filenin antenler arasında kalan kısmına temas etmesine neden olur. Bu bir hata mıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, hatadır. Kolektif bloktaki oyuncular bir bütün olarak kabul edilir. Bu nedenle, bu oyunculardan herhangi biri halen top ile oynama hareketi içerisinde ise diğerleri de bir bütün olarak top ile oynama hareketi içerisinde. Sonuç olarak, bu olayda oyuncunun fileye teması bir hata olarak değerlendirilmelidir.</p> <p>Kural 11.3.1</p>
<p>3.27.3 - VIDEO</p> <p>Bir oyuncunun, filenin altından rakibinin oyun boşluğuna geçtiği ve rakip oyuncuya fiziksel bir teması olmadığı halde rakip oyuncunun bu durumdan etkilendiği durumda karar ne olmalıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Rakip oyuncunun top ile oynama hareketi etkilenmediği sürece bu tür bir geçişe izin verilir. Oyuncular arasında fiziksel bir temas olmasa bile hata olarak değerlendirilecek olan etkileme hareketi gerçekleşebilir. Bu durumda başhakem, ihlali gerçekleştiren oyuncu sebebiyle oyunu durdurma hakkına sahiptir ve gerekirse bu oyuncuya uyarı veya ihtar yaptırımını uygulayabilir.</p> <p>Kural 11.2.1</p>
<p>3.27.4 - VIDEO</p> <p>B takımının kötü karşılayışı nedeniyle top, filenin yan bandına yakın bir noktasına gitmiştir. A takımının 2 numaralı pozisyondaki oyuncusu topa doğru belirgin bir hamle yapmış ve kaldırdığı kollarının ön kısmıyla topa filenin arasından vurmuştur. Bu hareket sonucunda topun fileden sekme yönü değiştiği için B takımı oyuncusu top ile oynayamamıştır. Başhakem, A takımı oyuncusunun fileye temas ettiği yönünde bir karar vermiştir. Karar doğru mudur?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, karar doğrudur.</p> <p>Eğer top, oyuncuya; oyuncunun fileye yakın bir noktada pasif/nötr bir şekilde bulunduğu, topa doğru bir harekette bulunmadığı bir durumda veya sert bir şekilde yapılmış bir hücum vuruşuna karşılık yüzünü veya vücudunu koruduğu bir durumda çarpsaydı bu durum bir hata olarak değerlendirilmeyecekti.</p> <p>Fakat oyuncu, topu takip eder ve topa bilerek vurup topun sekme yönünü veya hızını değiştirirse oyuncunun bu hareketine izin verilmez.</p> <p>Kural 11.4.4</p>

SERVİS

<p>3.28 Yazı hakemi, servisteki oyuncu servis için topa vurduğu anda servis atışını yanlış oyuncunun kullanması (dönüş hatası) nedeniyle oyunu durdurdu ve ardından yardımcı hakeme bilgi verdi. Yazı hakemi tarafından yapılan bu uygulama doğru bir uygulama mıdır?</p>	<p>Karar Yazı hakemi doğru bir uygulama yapmıştır.</p> <p>Yanlış oyuncu servis atmaya hazır olduğunda yazı hakeminin oyunu durdurmadan ve hakemleri bilgilendirmeden önce servis vuruşunun tamamlanmasını beklemesi gerekir. Kural 7.7.1, 12.2.1, 12.7.1, 25.2.2.2</p>
<p>3.29 Başhakem servis için düdük çaldıktan sonra servis atacak takım hatanın farkına vardı ve doğru servis oyuncusu servis atmaya hazır bir şekilde servis bölgesine girdi. Bu oyuncu servisi kullanabilir mi?</p>	<p>Karar Evet; servis vuruşunun, servis düdüğünden sonraki 8 saniye içinde doğru oyuncu tarafından yapılması gerekir. Başhakem ikinci kez düdük çalmaz. Kural 12.4.4</p>
<p>3.30 A takımının servisi fileye çarptı ve A takımı tarafındaki zemine doğru düşmeye başladı. Filenin karşı tarafındaki B takımının bir oyuncusu top zemine değmeden önce file altından uzandı ve topu tuttu. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Başhakem, topun fileyi geçmeyeceği netlik kazandığı anda derhal düdük çalmalıdır. O andan sonra top, oyun dışıdır. Kural 12.6.2.1</p>
<p>3.31 - VIDEO Servis atışını sıçrayarak yapan bir oyuncunun topa iki el ile vurarak servis atışı gerçekleştirmesine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Servis atışı, sıçrayarak veya sıçramadan yapılması önemsiz olmak üzere, tek el veya kolun herhangi bir kısmıyla vurularak gerçekleştirilmelidir. Bu nedenle servis atışında topa iki el ile vurulmasına izin verilmez ve bu durum bir hata olarak değerlendirilir. Kural 12.4.1, 12.6.1.2</p>

HÜCUM VURUŞU

<p>3.32 Pasör geri hat oyuncusu iken ön bölge içinden sıçradı ve top <u>file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken</u> hücum oyuncusuna doğru bir pas attı. Hücum oyuncusu topa temas edemedi ve top file dikey düzlemini bütünüyle geçti ve topa rakip tarafından blok yapıldı. Bu olayda herhangi bir hata gerçekleşmiş midir?</p>	<p>Karar Evet, bir hata gerçekleşmiştir.</p> <p>Pasörün pası, geri hat oyuncusunun hatalı hücum vuruşuna dönüşmüş ve bu hücum vuruşu blok yapıldığı anda tamamlanmıştır. Ralli, rakip takım tarafından kazanılır. Kural 13.1.3</p>
--	--

<p>3.33 - VIDEO Takımın ikinci vuruşunda bir oyuncu, topu file yakınından rakip oyun alanına doğru gönderdi. Top file dikey düzlemini geçmemiştir. Başhakeme göre, A takımından bu topa yetişebilecek herhangi bir oyuncu yoktu. B takımının blokçusu filenin üzerinden karşı tarafa uzandı ve bu topa blok yaptı. Başhakemin doğru kararı ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Takımın ikinci vuruşu olsa bile top rakip alana doğru yöneliyorsa bu bir hücum vuruşu olarak değerlendirilir. Ayrıca hakemin kanaatine göre A takımından herhangi bir oyuncunun bu topa yetişebilmesi mümkün olmadığından B takımının bloğu kurallara uygundur. Kural 13.1.1, 14.3</p>
<p>3.34 Bir geri hat oyuncusu hücum bölgesinden sıçradı ve top file üst kenar seviyesinin bütünüyle üzerindeyken takımın ikinci vuruşu olarak topa smaç vurdu. Top filenin üst kısmına çarparak geri döndü ve rakibe geçmedi. Bu bir hata mıdır?</p>	<p>Karar Hayır. Top, file dikey düzlemini geçmediğinden veya blokçulara temas etmediğinden hücum vuruşu tamamlanmamıştır. Ralli devam eder. Kural 9.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3</p>
<p>3.35 Servis karşılayan A takımının oyuncusu hücum çizgisinin gerisinden sıçradı ve file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeki servis topuna temas etti. Temas, hücum çizgisinin gerisinde gerçekleşti. Oyunun devam etmesi gerekir mi?</p>	<p>Karar Evet çünkü bu, kurallara uygundur. Her ne kadar servise ön bölge içinde ve file üst kenar seviyesinin tamamen üzerinde hücum ve blok tamamlamak kurallara uygun olmasa da vuruşta topa temas edilen nokta hücum çizgisinin tamamen gerisinde olduğundan bu durum kurallara uygundur. Kural 13.3.4, 19.3.1.3</p>

BLOK

<p>3.36 A takımı oyuncusunun kötü bir şekilde attığı pas file dikey düzlemini geçti. B takımının orta oyuncusu bu topa vurdu ve topu, A takımının arka oyuncusu olan pasörünün file üst kenar seviyesi üzerindeki kollarına çarptırdı. Bu oyuncuya çarpan top B takımının oyun alanı tarafına geçti. Hatayı yapan kimdir?</p>	<p>Karar Pasörün bloğu kurala uygun değildi, çünkü o arka oyuncuydu. Eğer oyuncunun vücudunun bir kısmı file üst kenar seviyesinin üzerindeyse rakipten gelen topa yapılan bir durdurma hareketi bir bloktur. Kural 14.1.1, 14.1.3, 14.6.2</p>
<p>3.37 (Yeni) Top tamamen A takımının oyun boşluğundayken A takımının 2 numaralı pozisyonda olan oyuncusu hücum yapar. Rakip oyuncu da aynı anda blok yapar. Bu bir blok hatası mıdır?</p>	<p>Karar Her iki oyuncu da hata yapmamıştır. Eğer blok yapan oyuncu topa ilk temas eden oyuncu olsaydı bu bir hata olurdu fakat aynı anda olan blok hareketi bir hata değildir. Kural 14.3</p>
<p>3.38 Bir blok oyuncusunun, filenin üzerinden diğer tarafa uzanarak rakip pasörün oyun kurmak için gerçekleştirdiği pas hareketine blok yapması kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Hayır, kurallara uygun değildir. Bir pasa blok yapmak hatadır. Bununla beraber, başhakem için önemli olan konu pasörün hareketini belirlemektir. Başhakem, - pasörün vuruşundan sonra topun istikametinin fileye paralel mi olduğunu (blok hatası) veya - fileye doğru yönelen bir hücum vuruşuna mı dönüştüğünü tespit etmesi gerekir (pasörün</p>

	takımından topa yakın veya topla oynamaya çalışan herhangi bir oyuncu yoksa blok hatası değil). Kural 14.1.1, 14.3
3.39 A takımının oyuncusu B takımının hücumuna blok yapar. Ardından B takımının orta oyuncusu, A takımının bloğuna blok yapar. Bloğa karşı blok yapmak kurallara uygun mudur?	Karar Evet; blok yapmak, rakibin sahasından gelen topu engelleme hareketidir. Bu nedenle rakibin bloğuna blok yapmak kurallara uygundur. Kural 14.1.1
3.40 B takımının blokçusu kurallara uygun bir şekilde blok yaptı ve bloktan seken top rakip oyun boşluğunda fileye paralel bir şekilde giderken B takımının diğer oyuncusu topa blok hareketiyle temas ederek A takımının zeminine düşürdü. Bu top hiçbir zaman B takımının oyun boşluğunda değildi. Bir sonraki servisi kim kullanacak?	Karar A takımı kullanacaktır. İkinci oyuncunun hareketi blok olarak değerlendirilmez çünkü top kendi takım arkadaşının bloğundan geliyordu. Bu nedenle oyuncu, rakip oyun boşluğu içinde hücum vuruşu yapmış olarak değerlendirilir ve kurallara göre bu bir hatadır. Kural 11.1.2, 14.1.1, 14.2, 14.3
3.41 Bir hücum oyuncusu kendi takım arkadaşının savunmasından gelen topu iki eliyle bir blok hareketi şeklinde hücum vuruşu yaparak filenin karşı tarafına yöneltebilir mi?	Karar Bu, kurallara uygundur. Çift vuruş yapmamak veya topu tutmamak/fırlatmamak şartıyla bunu yapabilir. Bununla birlikte; temas anında top, oyuncunun kendi tarafında olmalı, rakibin tarafında olmamalıdır.
3.42 Blok hareketi esnasında top birkaç blokçunun kafasına ve ellerine temas etmiştir. Buna izin verilir mi?	Karar Bir blok hareketi esnasında olmak ve ayrı hareketler olmamak şartıyla bu temaslar bir blok teması olarak kabul edilir. Bir takımın topa, bloktan sonra üç vuruş hakkı daha vardır. Kural 9.1, 14.2, 14.4.1
3.43 Hücum yapan takımın oyun boşluğunda aynı anda gerçekleşen olayda arka hat oyuncusunun kurallara uygun olmayan hücumuna karşılık rakip takımın arka hat oyuncusunun kurallara uygun olmayan bloğu düşünüldüğünde hata nedir?	Karar Çift hatadır. Ralli tekrar edilmelidir. Arka hat oyuncusu tarafından tamamlanmış olan hücum vuruşu hataydı. Ek olarak, blok yapan oyuncunun eş zamanlı olarak yaptığı blok da bir hataydı. Kural 13.3.3, 14.1.1, 14.6.2
3.44 Bir arka hat oyuncusu bir kolektif bloktan uzakta ayrı duruyordu ve file üst kenar seviyesinin altında idi fakat top bu oyuncuya temas etti. Bu kurala uygun olmayan bir blok mudur?	Karar Hayır. Bu oyuncu kolektif bloğun bir parçası değildi ve top ona temas ettiği anda file üst kenar seviyesinin altındaydı. Bu nedenle bu oyuncu bir blokçu değildir. Bu temas, takımın birinci vuruşu olarak değerlendirilir. Kural 9.3.1, 14.1.1
3.45 Bir blokçu tarafından temas edilen top file üst kenar seviyesinden daha aşağıdaydı, buna rağmen blokçunun eli filenin yukarisındaydı. Bu bir blok mudur?	Karar Evet. Oyuncunun vücudunun bir parçası filenin yukarisındadır ve kritik olan nokta budur. Takım üç vuruş hakkına daha sahiptir. Kural 9.1, 14.1.1, 14.4.1
3.46 Bir blokçu; topa, bloktan yere inmişken ve tüm vücudu file üst kenar seviyesinin altındayken vurdu.	Karar Karar doğrudur. Topa temas anında blokçunun vücudunun hiçbir bölümü file üst kenar seviyesinin üzerinde değildi. Bu nedenle bu hareket bir blok kabul

<p>Sonrasında oyuncu topa bir kez daha vurdu ve hakem “çift vuruş” hatası çaldı. Karar doğru muydu?</p>	<p>edilmez ve takımın birinci vuruşu olarak kabul edilen ilk vuruşunun ardından gelen ikinci temas bir “çift vuruş” hatasına neden olur. Kural 9.1, 14.1.1, 14.4.1</p>
<p>3.47 Arka hat oyuncusunun hatalı hücum vuruşuna rakip takımın liberosu blok teşebbüsünde bulundu. Hangi hata önce oluşmuştur?</p>	<p>Karar Hücum vuruşu, top file dikey düzlemini tamamen geçtiğinde ya da blokçu temas ettiğinde hata olur. Liberonun blok teşebbüsü, rakibin hücum vuruşunun tamamlanmasından önce gerçekleşen bir hareket olduğundan bu gerçekleşen ilk hatadır. Kural 19.3.1.3</p>
<p>3.48 - VIDEO A takımı oyuncusunun hücumu sonrasında top, B takımı oyuncusunun bloğundan dönmüş ve (file altındaki) alt boşluktan geçerek B takımı oyun alanına düşmüştür. Ralliyi hangi takım kazanmalıdır?</p>	<p>Karar Bu hareketin mükemmel bir blok olduğu düşünülmeli ve ralliyi B takımı kazanmalıdır.</p>
<p>3.49 - VIDEO Hücum oyuncusu topu harice göndermiştir, fakat öncesinde bloktaki oyuncunun saçının kuyruğuna temas etmiştir. Temas, görüntülü değerlendirme sisteminde açıkça görülmüştür. Başhakem, topun bloktaki oyuncuya temas ettiği yönünde karar vermiş ve ralliyi hücum yapan takımın kazandığını belirtmiştir. Karar doğru mudur?</p>	<p>Karar Hayır, değildir. Nasıl ki saçın fileye teması, oyunu etkilemediği sürece bir hata olarak değerlendirilmiyorsa bloktaki oyuncunun saçının topa teması da bir “temas” olarak değerlendirilmez. Sayı, savunma yapan takıma verilmeliydi.</p>
<p>3.50 (Yeni) - VIDEO Bir blok sırasında oyuncunun, topu tutup aşağı doğru fırlattığı görüldü. Böyle bir harekete izin verilir mi?</p>	<p>Karar Voleybol, topun tutulması ve fırlatılmasıyla değil sekmesiyle oynanan bir spordur. Herhangi bir tutma ve fırlatma hareketi hatadır. Top yalnızca zemine doğru yönlendirilebilir. Videodaki hareket başhakem tarafından bir hata olarak değerlendirilmelidir. Kural 9.2.2</p>
<p>3.51 - VIDEO A takımının hücumu sonrasında top, rakip takımın bloğundan sekerek yükselir ve yeniden A takımı oyun boşluğunda kalır. A takımının fileye yakın olan oyuncusu, file üst kenar seviyesinin üzerine uzanarak topa vurur. Top, üst banttan seker ve aynı oyuncu topa tekrar vurur. Bu durum kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Evet, uygundur. Başhakem, ralliyi devam ettirerek doğru bir karar vermiştir. Eğer fileye yakın ve file üst kenar seviyesinden daha yükseğe uzanmış bir oyuncu, rakipten gelen topa vuruyorsa bu hareket blok da olabilir, hücum vuruşu da olabilir. Karar verirken oyuncunun elinin/ellerinin ya da vücudunun diğer herhangi bir kısmının pozisyonu dikkate alınmalıdır; topun yüksekliği önemli değildir. Eğer oyuncu, bilinen şekilde bir smaç hareketi veya topa vurmak için kolunu açma hareketi yapmadan eli veya elleriyle topu engellemek için file üst kenar seviyesinden yükseğe uzanıyorsa oyuncunun hareketi “blok” hareketi olarak değerlendirilir (Örnek Olay 3.54 ile karşılaştırınız). Video’da görünen hareketin, yukarıdaki yoruma dayanarak kurallara uygun bir blok hareketi olduğu düşünülmelidir.</p>

<p>3.52 - VIDEO Bloktan seken top, düz bir şekilde yere düşmektedir. Top; rakip takımın oyun alanına temas etmeden önce, blok yapan takımın orta oyuncusunun bacağına temas etmiştir. Bu temas anında oyuncunun ayağı zemin ile temas halindedir ve oyuncunun topa müdahale etmek gibi bir niyeti bulunmamaktadır. Top, oyuncunun bacağına temas etmeseydi doğrudan B takımı oyun alanına düşecekti. Bu noktada orta oyuncunun bacağı ile topa teması rakip oyuncunun top ile oynamasını engelleyen bir müdahale olarak düşünülebilir mi?</p>	<p>Karar Hayır, düşünülemez.</p> <p>Çünkü oyuncunun bacağı ile yaptığı temas istemsizce gerçekleşmiştir ve üstelik ayağı zemin ile temas halindedir. Oyuncunun herhangi bir hatası yoktur.</p> <p>Bununla birlikte, temas oyuncunun ayağı havadayken ve top ile oynamak isteyen potansiyel bir rakip oyuncu varken gerçekleşseydi bu temas bir müdahale/engelleme hareketi olarak değerlendirilirdi.</p>
<p>3.53 - VIDEO Geri hat oyuncusu olan pasör, sırtı fileye dönükken fileye yakın bir noktada sıçrar ve rakip oyuncunun hücum vuruşu pasörün kafasına çarpar. Bu hareket, kurallara uygun olmayan bir blok olarak değerlendirilebilir mi?</p>	<p>Karar Bu hareketin bir blok olduğuna karar vermek için 3 adet koşulun aynı anda gerçekleşmesi gerekir:</p> <ul style="list-style-type: none">- Oyuncunun fileye yakın olması- Topun rakip oyuncudan gelmesi- Oyuncunun vücudunun herhangi bir kısmının file üst kenar seviyesinin üzerinde olması <p>Oyuncunun nereye dönük olduğunun bir önemi yoktur. Eğer hakem, bu 3 koşulun da gerçekleştiğini düşünüyorsa bu bir blok hareketidir.</p>
<p>3.54 - VIDEO B takımı oyuncusu topu yavaş bir şekilde rakibine gönderir. A takımının fileye yakın olan oyuncusu, file üst kenar seviyesinin üzerine uzanarak topa vurur. Top, üst banttan seker ve aynı oyuncu topa tekrar vurur. Başhakemin ralliyi devam ettirme kararı doğru mudur?</p>	<p>Karar Hayır, değildir.</p> <p>Bu durum Örnek Olay 3.51 ile benzerdir fakat farklı olduğu bir nokta vardır.</p> <p>Eğer fileye yakın ve file üst kenar seviyesinden daha yükseğe uzanmış bir oyuncu, rakipten gelen topa vuruyorsa bu hareket blok da olabilir, hücum vuruşu da olabilir. Karar verirken oyuncunun elinin/ellerinin ya da vücudunun diğer herhangi bir kısmının pozisyonu dikkate alınmalıdır; topun yüksekliği önemli değildir.</p> <p>Eğer oyuncu, videoda da görüldüğü üzere bilinen şekilde bir smaç hareketi veya topa vurmak için kolunu açma hareketi yapıyor ve topa rakibine yönlendirmek amacıyla vuruyorsa oyuncunun hareketi bir hücum vuruşu (veya 1. vuruş) olarak değerlendirilir.</p> <p>Dolayısıyla oyuncunun smaç hareketiyle gerçekleştirdiği hücum vuruşu 1. vuruştur, ardından fileden dönen topa tekrar vurması 2. vuruştur. Bu nedenle oyuncunun bu hareketi bir “çift vuruş” hatasıdır.</p> <p>Videoda görülen hareketin, yukarıdaki yoruma dayanarak bir “çift vuruş” hatası olduğu düşünülmelidir. Ralli hemen durdurulmalı ve sayı B takımının olmalıdır.</p>

BÖLÜM 4: OYUN DURAKLAMALARI VE GECİKTİRMELER

OYUNCU DEĞİŞİKLİKLERİ

<p>4.1 - VIDEO</p> <p>İki yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine girdi. Talep yazı hakemi tarafından kabul edildikten sonra koç sadece bir oyuncu değişikliği yapmaya karar verdi. Yardımcı hakemin izlemesi gereken uygulama nedir?</p>	<p>Karar</p> <p>Bu durum herhangi bir gecikmeye neden olmadığı sürece kurallara uygundur. Bu nedenle yardımcı hakem sadece bir değişikliği gerçekleştirir.</p> <p>Yazı hakemi yalnızca gerçekleşen oyuncu değişikliklerini kaydetmelidir. Bu gibi durumlarda yardımcı hakem, kullanılan müsabaka cetvelinin kağıt veya elektronik olduğuna bakmaksızın kaç adet oyuncu değişikliğinin kaydedildiğini dikkatli bir şekilde kontrol etmelidir.</p> <p>Kural 15.10.2, 15.10.3.1, 15.10.4, 16.1</p>
<p>4.2</p> <p>Yedek oyuncularından biri oyuncu değiştirme bölgesine girerken (yazı hakemi kornaya bastı) diğeri oyuncu değişikliği bölgesine girmek için ısınma bölgesini henüz terk etmişti. Kaç oyuncu değişikliğine izin verilir?</p>	<p>Karar</p> <p>Oyuncu değişikliğinin talep edildiği an, oyuncuların değiştirme bölgesine girdikleri andır. Bu durumda yardımcı hakem sadece değiştirme bölgesine giriş yapmış oyuncuyu kabul eder.</p> <p>İkinci oyuncu, gerçek bir talep olarak düşünülmez ve reddedilir. Bu gibi durumlarda yardımcı hakemin, oyuncuya gelmemesini işaret etme ve takımın kurallara uygun olmayan bir talep gerçekleştirmesini engelleme yetkisi vardır. Bu; yardımcı hakemin, "hakemlik sanatı" nı iyi kavradığını gösterir.</p> <p>Kural 15.10.3a, 15.10.3.2, 15.11.1.3</p>
<p>4.3 - VIDEO</p> <p>Ralli, A takımının bir oyuncusunun sakatlığı nedeniyle durdurulmuştur. Kısa süreli bir tedavinin ardından oyuncunun müsabakaya devam edebileceğine karar verilmiştir. Servis için düdük çalınmadan önce A takımı bir oyuncu değişikliği talep etmiştir. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Eğer bir ralli, bir sakatlık nedeniyle veya harici bir müdahale (oyunu etkileyen ikinci bir topun yuvarlanması, filenin kopması, elektrik arızası, vb.) nedeniyle kesintiye uğramışsa sakatlık veya oyundan çıkarma/diskalifiye yaptırımı nedeniyle gerçekleştirilmesi zorunlu oyuncu değişikliği dışında herhangi bir oyun duraklaması talebinde bulunmak kurallara uygun değildir.</p> <p>Hakemlik Rehberi ve Talimatları Kural 6, 15.7</p>
<p>4.4 (Yeni)</p> <p>A takımı bir oyuncu değişikliği yapmak istedi ama oyuna girecek oyuncu oynamaya hazır olmadığından reddedildi. Bunun sonucunda takıma bir geciktirme uyarısı verildi. Bir sonraki ralli başladı ama oyun alanına giren bir top nedeniyle ralli yarıda kaldı. A takımı oyun yeniden başlamadan önce hemen aynı oyuncu değişikliğini yapmaya çalıştı. Hakemler oyuncu değişikliği reddetti. Hakemlerin uygulaması doğru muydu?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, hakemlerin uygulaması doğrudur. Takım, yarıda kalmış ralli tamamlanmadan önce (Örnek: bir sayı kazanılmadan) kurallara uygun bir oyun duraklaması (oyuncu değişikliği veya mola) talebinde bulunamaz.</p> <p>Kural 15.2</p>

<p>4.5 Yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine yanlış numaralı tabela (örn: kendi numarası) ile geldi. Oyuncu geri dönüp doğru tabelayı almak istedi. Başhakem geciktirme yaptırımı uyguladı, ancak oyuncu değişikliğine de izin verdi. Başhakemin kararı doğru mudur?</p>	<p>Karar Hakemin kararı doğru değildir. Oyuncu değişikliği tabelalarının kullanıldığı müsabakalarda; oyuna girecek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine doğru numaralı tabela ile girmelidir. Aksi takdirde, bu durum; yazı hakemi, takım ve seyirciler için karışıklığa sebep olur ve dolayısıyla bir gecikmenin oluşması da muhtemeldir. Bu nedenle takımının talebi reddedilmeli ve geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır. Kural 15.10.3a, 16.1.1, 16.2</p>
<p>4.6 Servis için düdük çalınırken bir yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine adını atıyorsa yardımcı hakemin oyuncu değişikliğine izin vermesi gerekir mi?</p>	<p>Karar Genel olarak bu durum tipik bir “kurallara uygun olmayan talep”tir: oyun durmadıysa ve bu talep takımın ilk “kurallara uygun olmayan talebi” ise talep reddedilmeli ve oyun devam ettirilmelidir.</p> <p>Bununla beraber, eğer bu talepten dolayı oyun durdurulursa (oyundaki oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine giderse veya takımlar hakemin kararını beklerse, vb.) bu bir geciktirme olarak değerlendirilir. Ralli düdük çalınarak durdurulur, değişiklik gerçekteştirilmez ve takım “geciktirme” yaptırımı ile cezalandırılır. Takım tarafından tekrar edilen bir “kurallara uygun olmayan talep” olursa bu talep de bir geciktirme olarak değerlendirilir ve aynı işlem uygulanır. Kural 15.10.3a, 15.11.1.1, 15.11.3, 16.2</p>
<p>4.7 8 numaralı oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine 10 numaralı tabela ile geldi. Koç ise 8 numaralı oyuncu ile 9 numaralı oyuncuyu değiştirmekte ısrar etti. Kısa bir tartışmadan sonra yardımcı hakem oyuncu değişikliğini reddetti ve takıma geciktirme yaptırımı uygulandı. Bu karar doğru mudur?</p>	<p>Karar Karar doğrudur. 8 numaralı oyuncu ile 10 numaralı oyuncunun değişebilmesi kurallara uygun olacaktır, ancak koç 8 numaralı oyuncu ile 9 numaralı oyuncuyu değiştirmekte ısrar etmiştir. Oyuncunun hatalı numara tabelası ile gelmesi ve oyunun gecikmesi sebebiyle doğru bir kararla takım geciktirme yaptırımı ile cezalandırılmıştır. Değişiklik reddedilmelidir. Kural 16.1.1, 16.2</p>
<p>4.8 (Yeni) - VIDEO Teknolojinin kullanıldığı bir müsabakada oyuncu değişikliği tabelaları kullanılmadı. Bu, doğru bir uygulama mıdır?</p>	<p>Karar Evet. Oyuncu değişikliği tabelaları sınırlı sayıda forma numarasına izin verirken FIVB Büyükler Dünya ve Resmi Müsabakalarında kadroda genişletilmiş numaralar kullanılır. Ek olarak, tabletler takımlara değişecek oyuncuların numaralarını iletme imkanı tanımaktadır. Bu nedenle, bu müsabakalarda oyuncu değiştirme tabelalarına gerek yoktur. Kural 15.10.3.1</p>
<p>4.9 Bir oyuncu sakatlandı ve <u>istisnai olarak</u> değiştirildi. İstisnai değişiklik yapıldıktan sonra aynı oyun duraklaması içinde takım ilaveten kurallara uygun oyuncu değişikliği talebinde bulundu ve yardımcı hakem de bu talebi kabul etti. Yardımcı hakemin oyuncu değişikliği talebini kabul etmesi doğru bir uygulama mıydı?</p>	<p>Karar Karar doğrudur. Takım, sakatlıktan dolayı bir istisnai değişiklik yapmak zorundaydı. Ayrıca, aynı duraklama esnasında kurala uygun bir oyuncu değişikliği talebi hakkına da sahiptir. Kural 15.7</p>
<p>4.10 A takımının 6 numaralı oyuncusu maçtan diskalifiye edilir. Diskalifiye edilen 6 numaralı oyuncu, oyuncu</p>	<p>Karar</p>

<p>değişikliği hakkı bulunduğu için yedekte bulunan 7 numaralı oyuncu ile kurallara uygun olarak değiştirilir. Bu değişiklik takımın setteki birinci oyuncu değişikliğidir ve takım oturma sırasında üç oyuncu daha oturmaktadır. Bir sonraki ralli esnasında, az önce oyuna giren 7 numaralı oyuncu oyuna devam edemeyecek şekilde sakatlanır. Bu durumda oyun nasıl devam etmelidir?</p>	<p>Sakatlanan 7 numaralı oyuncu kurallara uygun olarak değiştirilemeyeceğinden istisnai oyuncu değişikliği ile değiştirilmelidir. Kural 15.7, 15.8</p>
<p>4.11 (Yeni) Oyundan çıkarılma cezası alan bir oyuncu kurallara uygun oyuncu değişikliği ile değiştirilememektedir. Bu durumda koçun seçenekleri nelerdir?</p>	<p>Karar Bu kural, müsabakayı zamanından önce bitirip seyircileri hayal kırıklığına uğratmak yerine mümkünse devam etmesine izin vermek için koyulmuştur.</p> <p>Koçun burada iki seçeneği vardır:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Oyundan çıkarılma cezası alan oyuncuyu istisnai oyuncu değişikliği ile değiştirmek2. Eksik ilan edilip seti kaybetmek <p>Eğer koç ilk seçeneği tercih ederse oyundan çıkarılma cezası alan oyuncu (normal şartlarda bir sonraki set oyuna dönebilecek oyuncu) müsabakanın sonuna kadar bir daha oyuna giremez fakat müsabaka devam eder.</p> <p>Eğer koç ikinci seçeneği tercih ederse takım oynanmakta olan seti kaybeder fakat oyundan çıkarılma cezası alan oyuncu bir sonraki set oyuna dönebilir. Kural 15.8</p>
<p>4.12 Diziliş kağıdına yazılmış olan bir oyuncu maç başlamadan önce sakatlandı. Bu oyuncu maçtan önce değiştirilebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, değiştirilebilir. Fakat bu durum, herkesin anlaması için koç ve yardımcı hakem tarafından oyuncu değişikliği işareti ile belirtilmeli ve bu değişiklik müsabaka cetveline kurala uygun bir oyuncu değişikliği olarak kaydedilmelidir.</p> <p>Bununla birlikte; belirli üst düzey müsabakalarda özel düzenlemeler ile diziliş kağıdındaki oyuncunun değiştirilmesinin kurallara uygun oyuncu değişikliği sayılmadan yapılabilmesine olanak sağlanmaktadır. Böyle bir durumda ilgili düzenlemeye Özel Yarışma Talimatlarında yer verilmektedir. Kural 7.3.2, 7.3.4</p>
<p>4.13 A takımının 7 numaralı oyuncusunun, takım sırasında olması gerekirken oyunda olduğu fark edildi. A takımı izin verilen altı oyuncu değişikliği hakkını da kullanmıştı. Takımın kurallara uygun oyuncu değişikliği hakkı kalmadığına göre hakemlerin izlemesi gereken doğru uygulama nedir?</p>	<p>Karar A takımı diziliş hatası yapmış olduğundan yapılması gereken uygulama Kural 15.9.2'de verilmiş olup aşağıdaki sıra ile uygulanmalıdır.</p> <ol style="list-style-type: none">a. A takımına ralli kaybettirilir ve B takımı bir sayı ve servis atma hakkı kazanır.b. Oyuncu değişikliği düzeltilir. A-7 oyundan çıkarılır ve doğru oyuncu oyun alanına alınır. Bu düzeltme, bir oyuncu değişikliği olarak sayılmaz.

	<p>c. A-7 kural dışı olarak oyundayken A takımı tarafından alınan tüm sayılar silinir, ancak rakibin sayıları aynen kalır.</p> <p>d. A takımına başka ceza verilmez.</p> <p>Kural 15.9.2</p>
<p>4.14</p> <p>B takımı beş oyuncu değişikliği hakkını kullanmıştı. B takımının iki oyuncusu oyuncu değiştirme bölgesine girdi. Yardımcı hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Yardımcı hakem, koça sadece bir oyuncu değişikliği yapabilmesinin mümkün olduğunu hatırlatmalı ve hangi oyuncuyu değiştireceğini sormalıdır.</p> <p>Gecikme olmadığı için diğer oyuncu değişikliği talebi herhangi bir yaptırım uygulanmaksızın reddedilecek ve kurallara uygun olmayan duraklama talebi olarak müsabaka cetveline kaydedilecektir.</p> <p>Kural 15.5, 15.6, 15.11, 16.1</p>
<p>4.15</p> <p>Takım iki oyuncu değişikliği talebinde bulundu. Yazı hakemi taleplerin uygunluğunu kontrol ederken ilk talebin kurallara uygun diğerinin ise uygun olmadığını belirledi. Yardımcı hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Kurallara uygun olmayan talepler, değişiklik sırasına bakılmaksızın reddedilir. Kurallara uygun oyuncu değişikliği talepleri ise, yine, değişiklik sırasına bakılmaksızın kabul edilir.</p> <p>Tüm değişiklikler yapıldıktan sonra, kurallara uygun olmayan oyuncu değişikliği talebi/talepleri için tek bir "geciktirme" yaptırımı uygulanır.</p> <p>Kural 15.6, 16.1.3</p>
<p>4.16</p> <p>Bir takımın oyuncu değişikliği talebi yazı hakemi tarafından zile ikinci kez basılarak reddedildi. Yardımcı hakem müsabaka cetvelini kontrol ettiğinde değişikliğin aslında kurallara uygun olduğunu fark etti ve oyuncu değişikliğinin yapılmasına izin verilerek bu durum düzeltildi. Böyle bir durum yaşanması oldukça sıkıntı vericiydi. Böyle bir durumda yardımcı hakemin yapması gereken doğru uygulama nedir?</p>	<p>Karar</p> <p>Yardımcı hakemin yaptığı uygulama doğrudur. Bununla beraber; verilmiş olan kararların değiştirilmesi, hakem grubu için oldukça olumsuz bir etki yaratabilir.</p>
<p>4.17</p> <p>A takımının oyuncusu, oyuna girmeye hazır olarak oyuncu değiştirme bölgesinde duruyordu. Buna karşın sahadaki değişecek oyuncu, ilk olarak oyundan çıkmayı reddetti. Bu bir gecikme midir? Değişikliğin reddedilmesi gerekir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, bu bir gecikmedir.</p> <p>Bununla birlikte, oyuncu değişikliğine BU KEZ için izin verilmesi gerekir. Çünkü oyuncu değişikliği talebi kurallara uygundur ve bu özel durum için gecikmeye neden olan yedek oyuncu değil, <i>oyundaki</i> oyuncudur.</p> <p>Öte yandan, yedek oyuncunun hazır olmadığı durumda izlenecek uygulama, oyuncu değişikliğinin reddedilmesi ve takıma geciktirme yaptırımı uygulanmasıdır.</p> <p>Kural 16.1.1, 23.2.3</p>
<p>4.18</p> <p>Eğer verilen diziliş kağıdı ile oyun alanındaki oyuncular arasında fark varsa yardımcı hakem ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Yardımcı hakem diziliş kağıdını koça göstermeli ve ne yapmak istediğini sormalıdır. Eğer koç sahadaki oyuncuyu oynatmak isterse 0-0'da kurallara uygun olarak oyuncu değişikliği yapmalıdır. Bu, yanlış anlaşılmayı önlemek için koçun oyuncu değişikliği işareti vermesi gerektiği bir durumdur. Bu durumun</p>

	<p>herkes tarafından anlaşılması için yardımcı hakem de oyuncu değişikliği işaretini usulen vermelidir. Kural 7.3.5.2, 7.3.5.3</p>
<p>4.19 Takımın 6 numaralı oyuncusu, oyuna girmeye hazır olarak oyuncu değiştirme bölgesine girdi. Yazı hakemi de korna çalarak değişiklik talebini kabul etti. Ancak takımın koçu tam bu esnada değişiklikten vazgeçerek oyuncusunu ısınma bölgesine gönderdi. Değişiklik yapılmalı mıydı ve uygulanması gereken doğru işlem ne olmalıydı?</p>	<p>Karar Oyuncu değişikliği talebi doğrudur ve yazı hakemi tarafından korna çalınarak kabul edilmiştir. Talep olduğu için oyun durmuştur. Değişikliğin yapılması zorunlu değildir, ancak bu durum gecikmeye sebep olduğu için geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır. Kural 15.10.3a, 15.10.3c, 16.1.1</p>
<p>4.20 - VIDEO Başhakemin servis düdüğünden sonra bir yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine girdi. Yazı hakemi değişikliği kabul etmedi ve oyun durmadı. Ralli bittikten sonra yardımcı hakem, yazı hakeminden müsabaka cetvelinde kurallara uygun olmayan duraklama talepleri için bulunan kutuya işaret koymasını istedi. Bu doğru bir uygulama mıdır?</p>	<p>Karar Yardımcı hakemin uygulaması doğrudur. Bu durum müsabaka cetveline kaydedilmesi gereken tipik bir kurallara uygun olmayan duraklama talebidir. Eğer kurallara uygun olmayan duraklama talebi tekrarlanırsa geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır. Kural 15.11.2, 16.1.1</p>
<p>4.21 Eğer yazı hakemi oyuncu değişikliği için hatalı olarak zile basarsa (servis düdüğünden sonra veya oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine girmeden) takıma kurallara uygun olmayan bir talep yaptırımı uygulanır mı?</p>	<p>Karar Bu hata yazı hakemi tarafından yapıldığı için bu olay kurallara uygun olmayan bir duraklama talebi veya bir geciktirme olarak değerlendirilmez. Kural 15.10.3a, 15.10.3c</p>
<p>4.22 Oyun alanında müsabaka cetveline kayıtlı olmayan bir oyuncu bulundu. Hakemler ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Oyuncu listelerini kontrol edip imza ile onaylamak koç ve takım kaptanının görevidir.</p> <p>Maçta oynamış olan kaydedilmemiş oyuncular tespit edilir edilmez derhal oyun alanından çıkarılmalıdır. Kayıtlı olmayan oyuncunun oyunda kaldığı süre boyunca takımının kazandığı tüm sayılar iptal edilmeli, rakibine bir sayı ve servis atma hakkı verilmelidir.</p> <p>Eğer hata set bittikten sonra fark edilmiş olsaydı A takımı seti, maç bittikten sonra fark edilmiş olsaydı A takımı listeye kaydedilmeyen oyuncudan dolayı maçı kaybetmiş olacaktı.</p> <p>Bu tür durumlardan kaçınmak için her set öncesi yardımcı hakem ve yazı hakemi, diziliş kağıdındaki numaralar ile müsabaka cetvelindeki numaraların eşleştiğini kontrol etmelidir. Kural 4.1.3, 4.2.2, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.5.4, 15.9.2</p>
<p>4.23 Bir duraklama esnasında, servis karşılayan A takımı oyuncu değişikliği talebinde bulundu. Aynı duraklama esnasında B takımına bir ihtar verildi ve A takımı bir sayı ve servis atma hakkı kazandı. Bunun üzerine A takımı bir değişiklik talebinde daha bulundu. Bu mümkün müdür?</p>	<p>Karar Evet, mümkündür. A takımının yapmış olduğu iki oyuncu değişikliği talebi arasında tamamlanmış bir ralli vardır. Kural 15.2.2</p>

<p>4.24 Yardımcı hakem başlangıç dizilişlerini kontrol ederken liberonun numarasının pozisyon kağıdında başlangıç dizilişinde yazılı olduğunu fark etti. Yardımcı hakem koçtan pozisyon kağıdını düzeltmesini istedi ve durumu yazı hakemine bildirdi. Daha sonra maç başladı. Hakemlerin yaptığı uygulama doğru muydu?</p>	<p>Karar Bu olayda yardımcı hakem koçtan yeni ve doğru diziliş kağıdını istemelidir (diziliş kağıdındaki değişiklik yalnızca liberonun yanlışlıkla yazıldığı pozisyonun düzeltilmesini kapsamalıdır). Yardımcı hakem doğru diziliş kağıdı ile kontrolünü yaptıktan sonra liberoya oyun alanına girmesi için izin verir. Kural 7.3.5.2</p>
<p>4.25 - VIDEO Bir takım, yanlış oyuncu değişikliği tabelası nedeniyle reddedilen bir oyuncu değişikliği talebinde bulunmuştur. Bu durum bir gecikmeye neden olmuştur. Dahası, takımın öncesinde "geciktirme uyarısı" bulunduğundan bu gecikme için "geciktirme ihtar" yaptırımı uygulanmıştır. Bu durumda takım yeni bir oyuncu değişikliği talebinde bulunabilir mi?</p>	<p>Karar Evet. İhtar yaptırımları artık birer "tamamlanmış ralli" olarak değerlendirildiğinden takımın yeni talebi kabul edilmelidir. Kural 6.1.3, 15, 15.2.1, 15.11.1.13</p>
<p>4.26 - VIDEO Bir takım iki oyuncu değişikliği yapmak istedi. Oyunculardan biri oyuncu değiştirme bölgesine oynamaya hazır bir halde girmişken diğer oyuncu, oyuncu değişikliği tabelasını aramaktaydı. Bu oyuncu, ilk oyuncunun değişiklik işleminin tamamlanmasından önce oyuncu değiştirme bölgesinde hazır bulundu. Her iki oyuncu değişikliğine de izin verildi. Uygulama doğru mudur?</p>	<p>Karar Evet, doğrudur. Hakemler, yeni çoklu oyuncu değişikliği yaklaşımını doğru uygulamışlardır. Eğer gerçekten bir gecikme yaşanmıyorsa hakemler bu tür durumlarda esnek olmalıdır. Ayrıca buradaki durum, 4.2 numaralı maddedeki durumdan farklıdır. O maddede oyuna girmek isteyen ikinci oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesinden çok uzaktadır. Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>4.26.1 - VIDEO Bir oyuncu, üzerinde ısınma tişörtü varken oyuncu değişikliği tabelası ile oyuncu değiştirme bölgesine girer. Değişiklik esnasında ısınma tişörtünün farkına varan bu oyuncu, tişörtünü çıkarır ve oyundan çıkan oyuncuya verir. Oyuncu değişikliği sırasında buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Hayır, izin verilmez. Bir oyuncu; oyuncu değişikliği talebi gerçekleştiği anda, oynamaya hazır bir durumda olmalıdır. Üzerinde ısınma tişörtü olan bir oyuncunun oynamaya hazır bir durumda olduğu düşünülemez. Bu nedenle, oyuncu değişikliği talebi reddedilmeli ve geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır. Kural 15.10.3a, 15.10.3b</p>

MOLALAR

<p>4.27 (Yeni) Mola süresi 30 saniyedir. Bu ayarlanabilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Mola süresi, müsabakanın ihtiyaçlarına göre ayarlanabilir. Eğer e-skor kullanılıyorsa sayaç buna göre ayarlanabilir. Kural 15.4.1</p>
--	--

KURALLARA UYGUN OLMAYAN DURAKLAMA TALEPLERİ

<p>4.28 - VIDEO</p> <p>Bir takım; bir molanın öncesinde ve sonrasında, aynı duraklama esnasında olacak şekilde oyuncu değişikliği talebinde bulunabilir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır – aynı duraklama esnasında aynı takımın iki mola talebinde bulunmasına izin verilirken art arda iki oyuncu değişikliği talebine izin verilmez ve kurala uygun olmayan talep olarak değerlendirilir.</p> <p>Kural 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3a, 15.11.1.3, 25.2.2.6</p>
<p>4.29 - VIDEO</p> <p>Bir koçun üçüncü mola talebi yardımcı hakem tarafından kabul edildi. O anda bu takımın üçüncü molası olduğunu yazı hakemi fark etti ve bunu yardımcı hakeme bildirdi. Hakemlerin uygulamaları ne olmalıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Normalde bu kurala uygun olmayan taleptir – fakat burada gerçek bir gecikme meydana gelmiştir. Bu yüzden reddedilmeli veya mola hemen bitirilmelidir. Oyuncular oyun alanına geri dönmelidir. Oyundaki kaptan mevcut gecikme için bilgilendirilir ve bir geciktirme yaptırımı uygulanır.</p> <p>Kural 15.11.1.4, 16.1.5, 25.2.2.6</p>
<p>4.30</p> <p>Bir takımın daha önceden bir geciktirme uyarısı veya geciktirme ihtarına varsa sonrasındaki bir talebinin, herhangi bir yaptırım olmaksızın, "kurallara uygun olmayan talep" (improper request) olarak değerlendirilmesi mümkün müdür?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, mümkündür. Sık rastlanan bir durum olmasa da bir "geciktirme"yi, "kurallara uygun olmayan bir talep" (improper request) takip edebilir; çünkü "kurallara uygun olmayan talep" bir geciktirme basamağı değildir.</p> <p>"Kurallara uygun olmayan talepler" (improper requests) ile ilgili kural ve geciktirme ile ilgili kural; nelerin uygunsuz talep, nelerin geciktirme hareketi olduğunu göstermesi açısından oldukça açıktır. Bu nedenle, takıma önceden herhangi bir geciktirme yaptırımı uygulanmış olsa bile bazı durumlar YALNIZCA "kurallara uygun olmayan talep" (improper request) olarak düşünülür ve daha önceki geciktirme yaptırımlarına bağlı olarak değerlendirilmez.</p> <p>Kural 15.5, 16.1</p>
<p>4.30.1</p> <p>Reddedilmiş ve geciktirme uyarısı yaptırımı uygulanmış bir oyun duraklaması talebinden hemen sonra bir mola veya bir oyuncu değişikliği talebinde bulunulabilir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır, bulunulamaz. Böyle bir durumda takım, bir oyun duraklaması talebinde bulunabilmek için bir sonraki tamamlanmış rallinin sonunu beklemek zorundadır (istisnai oyuncu değişikliği durumu hariç).</p> <p>Eğer bir takım bu durumda bir oyun duraklaması talebi gerçekleştiriyorsa bu bir "kurallara uygun olmayan oyun duraklaması talebi" olarak değerlendirilmemelidir; yalnızca, ilgili kural takıma hatırlatılmalıdır.</p> <p>Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

SAKATLANMALAR

<p>4.31 - VIDEO</p> <p>Burnu kanayan bir oyuncu oynayabilir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır. Eğer bir oyuncunun kanamalı bir sakatlığı meydana gelmişse hakemler mutlaka yetkilerini kullanmalıdır.</p>
--	--

	<p>Eğer tıbbi tedavi sakatlığı hemen düzeltilmezse kurallara uygun oyuncu değişikliği yapılır veya sakatlanan oyuncunun libero olması durumunda liberonun değiştiği asıl oyuncu oyun alanına girer, bir başka durumda ise kanamalı oyuncunun asıl oyuncu olması halinde oyun alanı dışında bulunan libero ile asıl oyuncu yer değiştirebilir. Oyuncunun formasındaki kan temizlenmelidir.</p> <p>Oyuna girecek oyuncuya eşofmanını çıkarması ve oyuna girmesi için makul bir süre verilmesi gerekir.</p> <p>Başhakem tarafından takıma herhangi bir geciktirme yaptırımı uygulanmaması veya takımı duraklama talep etmeye yönlendirmemesi uygun bir yöntem olacaktır.</p> <p>Kural 4.4, 15.5, 15.10.2, 15.10.3.1, 17.1.1</p>
<p>4.32 - VIDEO</p> <p>Bir libero savunma yaparken dizinden sakatlandı. Kısa bir kontrolün ardından oyuncunun tekrar oynayabileceği bildirildi. Oyuncunun oyuna devam etmesi üzerine hakem maçın başlaması için düdük çaldı. Başhakemin kararı doğru mudur?</p>	<p>Karar</p> <p>Hakemin uygulaması doğrudur. Eğer önemli bir sakatlanma meydana gelirse başhakem oyunu derhal durdurmalı ve doktorun ve/veya sağlık ekibinin oyun alanına girmesine izin vermelidir. Eğer sakatlık ciddi ve ağır ise oyuncunun en az bir ralli için saha dışına alınması gerekir.</p> <p>Prensip olarak; bir sakatlanmada başhakem tarafından oyuncu değişikliği istenilmeden önce, sakatlanan oyuncuya ve/veya takım doktoruna sakatlık durumunun belirlenebilmesi (oyuna devam edip edemeyeceği) için makul bir süre verilmelidir.</p> <p>Kural 15.7, 17.1.2</p>
<p>4.33 - VIDEO</p> <p>Oyuncu değişikliği anında bir kaza meydana gelir ve değişecek oyuncuda burun kanaması oluşur. Doğru uygulama ne olmalıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>İlk olarak başhakemin oyunu durdurması gerekir. Ardından sağlık ekibini sahaya davet eder. Oyuncu iyileşemezse oyuncu değişikliği işlemi iptal edilebilir veya oyuna girmesi için takım tarafından başka bir oyuncu seçilebilir çünkü oyun yeniden başlamadığı için o anki oyuncu değişikliği onaylanmış sayılmamıştır.</p> <p>Kural 15.2.3, 15.7</p>
<p>4.34</p> <p>Takım kaptanı maç başlamadan önce sakatlandı. Uygulama nasıl olmalıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Uygulama, sakatlığın gerçekleştiği zamana göre belirlenmelidir. Kural 4.1.3'e göre müsabaka cetveli, kura atışını takiben, koçlar ve kaptanlar tarafından imzalandıktan sonra takımlar takım listelerinde herhangi bir değişiklik yapamaz (liberonun sakatlanıp oynayamayacak duruma gelmesiyle koçun, asıl takım kaptanını yeni libero olarak belirlemek isteyebileceği durum hariç).</p> <p>Buna bağlı olarak; takım kaptanının sakatlığı kura atışından önce meydana gelirse ve bu oyuncu oynayamayacak durumdaysa koç yeni takım kaptanını, forma numarasının altına şerit yapıştırılması ve müsabaka cetvelinde numarasının yuvarlak içine alınması suretiyle belirler. Yeni takım</p>

	<p>kaptanı tüm görev ve yetkilere sahip olacaktır (kura atışında takımını temsil etmek, vb.)</p> <p>Şayet asıl takım kaptanının sakatlığı kura atışından sonra gerçekleşirse koçun başka bir oyuncuyu takım kaptanı olarak belirlemeye hakkı yoktur. Bununla birlikte; koç, asıl takım kaptanının görev ve yetkilerini alması ve karşılaşma sonunda müsabaka cetvelini imzalaması için “genel oyun kaptanı”ni belirler.</p> <p>Her iki durumda da sakatlık olayı müsabaka cetveline kaydedilmelidir. Kural 4.1.3, 5.1, 5.2.1, 5.2.2, 19.4.2.5, 25.2.2.7</p>
<p>4.35 - VIDEO</p> <p>Sakatlanan oyuncu, oyuncu değişikliğini oyuncu değiştirme bölgesinden gerçekleştiremeyecek durumda olduğunda (sedye ile taşınması vb.) doğru uygulama ne olmalıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Oyuncu değişikliğinin herkes tarafından rahat bir şekilde anlaşılabilmesi için, oyuna girecek oyuncu, sakatlanan oyuncunun numarasına ait tabelayı almalı ve oyuncu değiştirme bölgesine gelmelidir. Tabela takıma geri verilmek üzere yardımcı hakem tarafından alınmalıdır. Kural 15.10.1, 17.1.1</p>
<p>4.36 (Yeni) - VIDEO</p> <p>İki Japon oyuncu rallinin ortasında düşer. Bu muhtemelen rakip takımın ralliyi kazanmasını engellemektedir. Hakemler ralliyi derhal durdurmalı mıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Güncel talimatlara göre eğer ortada ciddi bir sakatlık veya başka oyunculara sakatlık tehlikesi yaratacak bir durum yoksa hakemler ralliyi durdurmadan önce ortada gerçekten ciddi bir sakatlık durumunun olup olmadığına emin olmak için biraz beklemelidir. Kural 17.1.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları 13.3</p>
<p>4.37 (Yeni) - VIDEO</p> <p>Sağ taraftaki takımın oyuncusu ralliyi muhtemelen kaybedeceklerini düşünerek kendini yere bırakır. Bu durumda hakemlerin izlemesi gereken en iyi yol nedir?</p>	<p>Karar</p> <p>Güncel talimatlara göre hakemler ralliyi sadece kanama içeren sakatlıklarda, travmalarda veya oyuncunun kendisinin veya takım arkadaşlarının daha ciddi sakatlık yaşayabileceği gerçekten tehlike içeren durumlarda durdurmalıdır. Ralliler genellikle 5 saniyeden çok sürmediğinden otomatik olarak düdük çalmadan önce biraz duraksamak sonradan oluşacak durumları engeller. Sakatlık numaraları hatalı davranış olarak değerlendirilmelidir. Kural 17.1.1, 13.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

OYUNU GECİKTİRMELER

<p>4.38</p> <p>Maçın üçüncü setinin başlamasından önce hakem takımların oyun alanındaki yerlerini almaları için işaret verdi. Bir takım tepki vermedi. Sonrasında çok yavaş bir şekilde hareket edince başhakem geciktirme uyarısı verdi. Bundan sonra takım sahadaki yerini aldı. Başhakemin davranışı uygun bir hareket miydi?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, başhakemin kararı doğrudur. Takımların oyun alanındaki pozisyonlarını almaları için davet edilmeleri gerekir. Eğer gelmezlerse başhakem o takıma geciktirme uyarısı vermelidir ve geciktirme yaptırımı müsabaka cetveline kaydedilmelidir. Eğer takım hala oyun alanına gelmediyse kırmızı kart ile geciktirme ihtarı verilmelidir. Eğer buna rağmen takım oyun alanındaki yerini almadıysa bu durum takımın oynamayı reddetmesi olarak değerlendirilir ve takımın</p>
---	---

	<p>maçta hazır bulunmadığı ilan edilip ceza olarak da maç kaybettirilir. Böyle bir durumda skor 0:3, setler de 0-25, 0-25, 0-25 olarak kaydedilir.</p> <p>Eğer bir takım, bir moladan sonra oyun alanına geç dönüyorsa aynıysa uygulanmalıdır.</p> <p>Kural 6.4.1, 16.1</p>
<p>4.39 Eğer oyuncular oyun alanında bir araya gelip toplanırsa bir takım geciktirme ile cezalandırılır mı?</p>	<p>Karar Hakemin, oyuncuların bir sonraki ralli için pozisyonlarını almalarına yetecek makul bir süreden daha fazlasına izin vermek gibi bir zorunluluğu yoktur. Hakem böyle bir durumu iyice muhakeme etmelidir. Hakem; uygun şekildeki sevinme ve kutlamalara izin vermeli, ancak oyunun geciktirilmesine izin vermemelidir. Şayet başhakem, oyuncuların bu hareketi oyunda gecikme olması için taktik gereği yaptığını fark ederse takıma geciktirme yaptırımını uygulamalıdır.</p> <p>Büyük yarışmalarda ralliler arası zamanı kontrol etmek için 15 saniyelik bir sayaç kullanılır. Bununla birlikte; sayaç kullanılırken de servis atacak oyuncuya, başhakemin servis düdüğünden sonra servis hareketine başlaması için 8 saniye tanınmalıdır.</p> <p>Kural 16.1.2, 16.1.5</p>
<p>4.40 Bir oyuncu, takım arkadaşlarından birinin yaptığı plonjonun zeminde oluşturduğu ıslak bölge nedeniyle oynamayı reddeder. Hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Sağduyu buradaki anahtardır.</p> <p>Oyuncular tarafından yapılan bu tür taleplerde talebi kabul etme aşamasında, oyuncunun niyetinin gerçekten oyunu geciktirmek olup olmadığına karar vermek ve gerekirse uygun geciktirme yaptırımını uygulamak başhakemin sorumluluğundadır.</p> <p>Başhakem zeminin silinmesi gerektiğine kanaat getirirse hızlı silicilere talimat verir. Müsabakanın kontrolü daima başhakemin kararları doğrultusunda sağlanır.</p> <p>Kural 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2</p>
<p>4.41 İki set arasında takımın bütün mensupları soyunma odasına gitti ve 5 dakika sonra sahaya döndü. Başhakem geciktirme yaptırımını uyguladı ve maç devam etti. Hakemlerin davranışı uygun muydu?</p>	<p>Karar İlk olarak takım mensuplarının hakemlerden izin almadan müsabaka alanını terk etmelerine müsaade edilmez. Yine de yardımcı hakem, iki buçuk dakika sonra, takımın yanına giderek oyun alanında "hazır bulunmadıkları" şeklinde ilan edilmemeleri için derhal oyun alanına dönmeleri konusunda hatırlatmada bulunmalıdır. Oyun alanına döndükleri zaman başhakem geciktirme yaptırımını uygulamalıdır.</p> <p>Kural 4.2, 6.4.1, 6.4.2, 18.1</p>
<p>4.42 Seyirciler maçın oynanmasını engellerse başhakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Başhakem müsabakayı durdurur. Organizatör veya FIVB Teknik Delegatesi düzeni sağlamak için sonraki adımları uygulamalıdır. Bu duraklama, müsabaka cetveline kaydedilmelidir.</p> <p>Kural 17.2, 17.3</p>

4.43 (Yeni) - VIDEO

Müsabakanın 4. setinde sayılar 27-27 iken başhakem, kendisine karşı sergilediği kaba davranış nedeniyle beyaz takımın liberosuna kırmızı kart göstererek ihtar yaptırımı uyguladı (bu durum sonrasında skor 28-27 siyah takım lehine oldu). Başhakemin kararından sonra beyaz takımın koçu oyuna devam etmek istemedi ve başhakemin kararına karşılık bir protesto olarak takımını oyun alanından çekti. Koçun bu davranışından sonra başhakem, takımın koçuna da kırmızı kart gösterdi ve bu hem seti hem de müsabakayı sonlandırdı. Başhakemin kararı doğru mudur?

Karar

Başhakem tarafından verilen kırmızı kart doğru değildir. Hakem, öncelikle oynamayı reddeden takımın kaptanını hakem kulesine davet etmeliydi ve müsabakanın devam etmesi için takımını oyun alanına getirmesini istemeliydi. Eğer takım bu daveti kabul etmeyip oynamayı yine reddettiye bu durumda başhakem takıma ya ilk olarak geciktirme uyarısını ya da o an geçerli yaptırımı uygulamalıydı.
Kural 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2

HARİCİ MÜDAHALE

4.44 - VIDEO

Dip çizginin gerisindeki serbest bölgeden çıkarılan ve oyun alanına yönlendirilen bir top, oyun boşluğuna girmiş "vinç kamera"ya (jib - crane camera - hareketli kamera) çarpar. Hakemler oyunu durdurur. Bu durumda başhakem; topu "hariç top" olarak mı değerlendirmelidir, yoksa bu durumu "harici bir müdahale" olarak mı düşünmelidir?

Karar

Oyun sahası dahilinde, oyuncuların topla oynama önceliği vardır. Eğer bir top, oyun sahası dışından oyun sahası içine uzanmış/girmiş bir kişiye veya nesneye çarparsa (örn: vinç kamera, topu tutan bir basın mensubu) bu durum "harici bir müdahale" olarak düşünülmelidir ve ralli tekrar ettirilmelidir.

Videodaki görüntüde liberonun topla oynamak üzere olduğu ve ralliyi devam ettireceği ama kameranın onu engellediği görülmektedir. Bu durum "harici bir müdahale" olarak düşünülmeli ve ralli tekrar edilmelidir.

Eğer top; hiçbir oyuncunun oynayamayacağı şekilde seyircilere doğru yönlendirilmiş olsaydı ve bu top kameraya çarpsaydı bu sefer "harici bir müdahale" olarak düşünülmeyecek ve "hariç" kararı verilecekti.

Kural 17.2

4.45 - VIDEO

Takımın orta oyuncusu, hücum yapmaya hazırlanırken ayakkabılarından biri ayağından çıkar ve ön bölgeye düşer. Oyuncu, hücumunu gerçekleştirir. Takım ralliyi kaybeder. Ralli sona erdikten sonra oyuncu, ayakkabısını giymek için izin ister. Hakemler ralli boyunca veya ralli sonunda herhangi bir müdahalede bulunmaz. Böyle bir durumda hakemler nasıl bir yol izlemelidir?

Karar

Öncelik, oyuncuların güvenliğidir. Eğer hakemler, ayakkabının oyuncular için tehlike yaratabilecek bir pozisyonda olduğunu düşünürlerse oyunu durdurmalıdırlar. Ayrıca oyuncunun ayakkabısını bilerek çıkarmadığı göz önünde bulundurularak oyuncunun ayakkabısını giyme talebi oyunu geciktirecek bir hareket olarak değerlendirilemez.

Kural 17.2

4.46 - VIDEO

Top ile oynamak için koşan bir oyuncu hakem kulesine çarpar. Ralli otomatik olarak durdurulup tekrarlatılır mı?

Karar

Hayır. Hakem, bu çarpmanın kendisini etkileyip etkilemediğine karar vermelidir. Eğer bu çarpma, hakemin görevini yapmasına engel olacak bir durum oluşturduysa ralli durdurulur ve tekrarlatılır. Eğer çarpma nedeniyle herhangi bir etkilenme olmadıysa ralli durdurulmaz ve devam eder.

Kural 17.2

<p>4.47 (Yeni) - VIDEO Bir video incelemesinin ardından ralliyi kaybeden takımın taraftarları, kararı protesto etmek için oyun alanının kenarına kadar geldi. Bu durumda hakemler ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Bu örnekte özellikle yardımcı hakem, hakemlik sanatı ile ilgili talimatlarımıza uyararak sakın bir tavır takınmış ve seyircileri yerlerine geçmeleri yönünde kibarca yönlendirmiştir. Eğer daha büyük bir olay yaşanırsa hakemlerin müsabakayı durdurma ve organizatörlere düzeni sağlamaları için talepte bulunma yetkileri vardır. Kural 23.2.3</p>
<p>4.48 - VIDEO Ralli devam ederken ikinci bir top oyun alanına doğru yuvarlanır. Bu durum başhakem veya yardımcı hakem tarafından fark edilmez. Ralli sona erdikten sonra başhakem, bir harici müdahale düşüncesiyle ralli tekrarı kararı verir. Karar doğru mudur?</p>	<p>Karar Hayır, karar doğru değildir çünkü top rallinin sonlarına doğru oyun alanına girmiş olup ne oyunu etkilemiş ne de oyunculara sakatlık riski oluşturmuştur.</p> <p>Temel prensip oyuncuların güvenliğidir. Bu nedenle hakemler ikinci bir topun oyun alanında olduğunu veya oyun alanına yuvarlanmakta olduğunu görürlerse ralliyi derhal durdurmalıdır.</p> <p>Eğer ikinci bir top; oyun alanına, herhangi bir takım mensubu tarafından bilerek gönderilmişse yukarıda belirtilen temel prensip dikkate alınarak bu hareket saldırgan bir davranış olarak düşünülmeli ve ilgili takım mensubu diskalifiye edilmelidir.</p> <p>8.2 numaralı olayda belirtildiği gibi eğer başhakemin değerlendirmesine göre tehlikeli bir durum veya oyunun devamını gerçek anlamda etkileyen bir durum varsa başhakem oyunu hemen durdurmalı ve ralliyi yeniden başlatmalıdır. Öte yandan, eğer ralli zaten bitmişse veya sonuca bir etkisi yoksa yeniden oynatma kararı vermeye gerek yoktur. Kural 17.2</p>
<p>4.49 (Yeni) - VIDEO Koç; rakibin hücum vuruşuna, yan çizgiye yakın bir yerde, topun içeri mi yoksa dışarı mı düşeceği konusunda şüphe yaratacak şekilde müdahale etti. Bu durumda başhakemin kararı ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Hücum vuruşu sonrası top, serbest bölgedeki rakip antrenöre çarparsa kurallara göre “hariç” toptur.</p> <p>Ancak antrenör topu çizgiye yakın bir noktada yakalarsa ve hakemler/çizgi hakemi bu müdahale nedeniyle topun nihai iniş noktasını belirleyemezse top içerde kabul edilmeli ve antrenöre sözlü uyarı yapılmalıdır. Önceki bir yaptırım durumu söz konusuysa yaptırım ölçeğine göre daha ağır bir yaptırım uygulanmalıdır. Kural 17.2</p>

BÖLÜM 5: LIBERO

<p>5.1 Libero, set öncesi dizilişler kontrol edildikten sonra yardımcı hakemin izni olmadan oyuna girebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, girebilir.</p> <p>Asıl oyuncu pozisyon kontrolü yapılırken oyun alanında olmak zorundadır. Libero, yardımcı hakem dizilişi kontrol eder etmez arka oyuncu ile yer değiştirebilir. Takım libero ile başlamıyor veya libero kullanmıyor ise buna gerek yoktur. Kural 19.3.2.4, 19.3.2.8, 24.3.1</p>
<p>5.2 Bir takım bir set içinde kurala uygun oyuncu değişikliği hakkının tamamını kullanmıştı. Oyundaki bir oyuncu oyundan çıkarma cezası ile cezalandırıldı ve libero oyuncusu yedek sırasında oturmaktaydı. Maç nasıl devam etmelidir?</p>	<p>Karar Müsabaka cetveline yazılmış ve onaylanmış libero, müsabaka boyunca asla normal oyuncu olarak değiştirilemez.</p> <p>Bununla birlikte, eğer koç dilerse bu noktada istisnai oyuncu değişikliği uygulanabilir (libero hariç) ancak oyundan çıkarılma cezası alan oyuncu müsabakanın geri kalanında oyuna geri dönemez. Kural 6.4.3, 15.7, 15.8</p>
<p>5.3 Liberonun, sakatlanan bir oyuncunun yerine kurala uygun bir oyuncu değişikliği ile maça girmesine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Libero oyuncusunun, kurala uygun veya istisnai oyuncu değişikliği ile oyuna katılmasına izin verilmez. Kural 15.5, 15.7, 17</p>
<p>5.4 Libero oyuncusu, 5 numaralı oyuncu yerine oyun alanındaydı. Libero oyuncusu o sette oyundan çıkarma ile cezalandırıldı. Maçın devam etmesi için doğru uygulama nedir?</p>	<p>Karar Eğer takımın iki liberosu varsa koç ikinci liberoyu veya 5 numaralı oyuncuyu aktif liberonun yerine hemen oyuna alabilir.</p> <p>Eğer takımın tek liberosu varsa takım aşağıdakileri seçebilir:</p> <p>- 5 numaralı oyuncu, liberonun yerine tekrar oyun alanına dönebilir ve setin kalan kısmına bir liberosuz devam eder.</p> <p>veya</p> <p>- koç, yeniden belirleme anında oyun alanında olmayan bir oyuncuyu yeni libero olarak belirleyebilir ve bu oyuncu oyundan çıkarılan liberonun yerini hemen alabilir (Bu durumda önceki liberonun maçın geri kalan kısmında oynamasına izin verilmez). Kural 6.4.3, 19.1.1, 19.3.2, 19.3.2.8, 19.4</p>

<p>5.5 - VIDEO Liberonun yer değişimi bir oyuncu değişikliği ile aynı anda olabilir mi?</p>	<p>Karar Evet olabilir. Çünkü liberonun “yer değişimi” bir “oyuncu değişikliği” değildir. Kural 15.3.2, 19.3.2, 19.3.2.8</p>
<p>5.6 - VIDEO Libero bir numaralı pozisyondaki oyuncuyla yer değişecekken değişme zamanında yapılamadığından gecikme oldu. Değişiklik hakemin düdüğünden sonra ancak servis vuruşundan önce yapıldı. Başhakemin değru uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Eğer maçta ilk defa meydana gelmişse başhakem rallinin kesintisiz olarak devam etmesine izin vermelidir. Rallinin sona ermesinden sonra başhakem oyundaki kaptana, bu değişimin değru bir uygulama olmadığını sözlü olarak hatırlatmalıdır. Bundan sonraki geç yer değişimler için ralli hemen durdurulmalı ve geciktirme cezası uygulanmalıdır. <u>Bununla beraber, libero yer değişimleri geçerli kalır.</u></p> <p>Eğer yer değiştirme <u>servis vuruşundan sonra</u> yapılmış olsaydı başhakem pozisyon hatası için düdüğ çalmalıydı. Kural 19.3.2.5</p>
<p>5.7 Bir takım, kurala uygun olmayan bir libero yer değişimi yaptı fakat bu değişim servis vuruşu yapılmadan önce fark edildi. Bu durumda yapılması gereken nedir?</p>	<p>Karar Eğer fark edilmişse yardımcı hakem düdüğünü çalarak oyuncuyu geri çağıracaktır. Kurala uygun olmayan yer değişikliği iptal edilecek ve takım geciktirme yaptırımı ile cezalandırılacaktır.</p> <p>Eğer oyun devam ederken fark edilirse bu durumun sonuçları, kurallara uygun olmayan oyuncu değişikliğinin sonuçlarıyla aynıdır. Kural 19.3.2.1, 19.3.2.9, 23.2.3</p>
<p>5.8 4 numaralı oyuncunun yerine oyuna girmiş olan ve takımın tek liberosu durumundaki oyuncu, bir topun arkasından koşarken adalesinden sakatlandı ve oyuna devam edemedi. Sonrasında koç 4 numaralı oyuncuyu sakatlanmış liberonun yerine yeni libero olarak belirlemeye karar verdi. Bu mümkün müdür?</p>	<p>Karar Doğrudan mümkün değildir. Koç ancak yeniden belirleme anında sahada olmayan oyunculardan birini (liberonun değiştığı oyuncu hariç) yeni libero olarak belirleyebilir.</p> <p>Eğer koç 4 numaralı oyuncunun yeni libero olmasını istiyorsa öncelikle 4 numaralı oyuncu, sakatlanan liberonun yerine oyun alanına dönmeli, ardından kurallara uygun olarak değiştirilmelidir. Sonrasında yeni libero olarak belirlenebilir, fakat oyun alanına ancak tamamlanmış bir ralliden sonra girebilir. Çünkü aynı duraklama esnasındaki ikinci bir libero yer değişimi kurallara uygun değildir. Kural 19.1.3, 19.3.2.2, 19.3.2.8, 19.4.2</p>
<p>5.9 Koçun aynı zamanda libero olarak görev yapmasına izin verilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Koçun libero olması veya koç çizgisinin arkasından takımını yönetmesi kurallarca yasaklanmamıştır. Kural 5.2.3.4</p>
<p>5.10 (Yeni) Takım kaptanı oyun alanındayken sakatlandı ve değiştirilmek zorunda kaldı. Koç, liberonun oyundaki kaptan olmasını talep etti. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Buna izin verilir. Kurallara göre libero takım kaptanı veya oyundaki kaptan olabilir. Kural 5</p>

<p>5.11 Libero oyun alanından yanlışlıkla ve kısa bir süreliğine ayrıldı ve yer değiştiği oyuncu oyun alanına geldi (bu olay libero cetveline henüz yazılmamıştı) fakat oyuncular tekrar yer değişimi yaparak hatayı hemen kendileri düzeltti. Bu bir yer değişimi olarak değerlendirilir mi?</p>	<p>Karar Hayır, bu bir yer değişimi olarak değerlendirilmez çünkü iki libero yer değişimi arasında tamamlanmış bir ralli olmalıdır. Bu yer değişimi kesinlikle yanlıştır fakat bir hata olarak değerlendirilmemelidir. Kural 19.3.2.1, 19.3.2.2</p>
<p>5.12 Libero, 4 numaralı pozisyona geldiğinde değişmeyi unuttu. Bu durumu fark ettiklerinde hakemlerin uygulaması nasıl olmalıdır?</p>	<p>Karar Liberonun ön bölgedeki pozisyonlarda oynama hakkı yoktur ve 4 numaralı pozisyona geldiğinde oyun alanını terk etmelidir. Başhakem bir sonraki servise izin vermeden önce makul bir süre beklemelidir. Bu beklemeye rağmen halen bir değişme gerçekleşmemişse takıma bu değişimin bir zorunluluk olduğu ve liberonun çıkması gerektiği hatırlatılmalıdır; ardından oluşan gecikme için takıma geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır. Kural 15.9, 19.3.1.1, 26.2.2.1, 26.2.2.2</p>
<p>5.13 Libero yer değiştirdi ve hemen oyun alanına geri gönderildi (iki yer değişiklik arasında hiçbir tamamlanmış ralli olmaksızın). Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Bu durum, hatalı libero değişimine tipik bir örnektir. Yardımcı hakem ikinci değişiklik olduğu anda bunu reddetmeli ve başhakem de takıma geciktirme yaptırımı uygulamalıdır. Libero değişikliklerini takip etmek skor hakeminin görevidir. Hatalı değişikliğin gerçekleştiği anda zile/kornaya basıp durumu bildirmelidir. Kural 19.3.2.1, 23.2.3</p>
<p>5.14 Oyun alanındaki libero ralli bitince asıl oyuncu ile yer değiştirir. Servis vuruşundan sonra yedek toplardan biri oyun alanına girince başhakem durumu fark eder ve düdüğü çalıp “ralli tekrarı” kararı verir. İptal edilen rallinin tekrarı için servis düdüğü çalınmadan önce libero, 6 numaralı pozisyondaki oyuncu ile yer değiştirmek için teşebbüste bulunur. Yardımcı hakem değişime izin vermez ve liberoyu geri çağırır. Yardımcı hakemin uygulaması doğru mudur?</p>	<p>Karar Bu durum hatalı libero değişimine tipik bir örnektir, çünkü iki libero değişikliği arasında tamamlanmış bir ralli yoktur. Yardımcı hakem ikinci libero değişikliğini reddetmeli, başhakem de takıma geciktirme yaptırımı uygulamalıdır. Kural 19.3.2.1</p>
<p>5.15 Libero oyun içinde sakatlandı. Yardımcı hakem sakatlık durumunun belirlenebilmesi için doktor ile birlikte koçun da oyun alanına girmesine izin verdi. Koç, liberoyu oyun dışına almaya karar verdi ve libero ile değişen asıl oyuncu arka bölgede oyuna girdi. Libero oyun alanından çıktıktan sonra kendisini iyi hissettiğini söyleyerek oyun alanına tekrar dönmek istediğini belirtti. Hakemler liberonun oyun alanına tekrar dönmesine izin verdiler ve maça kaldığı yerden devam edildi. Karar doğru muydu?</p>	<p>Karar Hayır. Bu duruma izin verilmemesi gerekirdi. Bu bir sakatlanma durumu olsa bile libero değişikliği kurallara uygun olarak yapılmalı. Ayrıca libero, devam edemeyeceği bildirilene kadar oyuna devam etme hakkına sahiptir (Kural 19.4.2). Bu nedenle; bu olayda, aradan bir ralli geçmeden art arda iki libero değişikliği yapılması nedeniyle hata oluşmuştur. Bu, kurallara uygun olmayan bir libero değişimidir. Kural 19.3.2.1, 19.3.2.8</p>

<p>5.16 Maç esnasında A takımının libero kolundan sakatlandı ve yeni bir libero belirlendi. Sakatlanan libero maçın geri kalan kısmında takım sırasında oturdu. Buna izin verilmesi gerekir miydi?</p>	<p>Karar Evet. Oyuncu, kendisi veya takımlar için herhangi engel veya tehlike oluşturmamak şartıyla yer değiştirip hareket halinde olabilir.</p> <p>Bu son ifade karar açısından çok önemlidir. Bu olayda oyuncunun takım sırasında oturması için izin verilmelidir. Ancak oyuncu tedavi edilmek durumundaysa takım doktoruna, oyuncuyu takım sırasının arkasına veya kontrol sahası dışında güvenli bir yere konumlaması önerilmelidir.</p> <p>Şekil 1.a ve Tanımlar, Kural 19.3.2.8</p>
<p>5.17 İki libero yer değişimi hangi durumlarda aynı duraklama esnasında yapılabilir?</p>	<p>Karar İki libero yer değişimi aynı duraklama esnasında yalnızca iki durumda yapılabilir:</p> <p>1- Bir ihtar yaptırımı uygulandığında</p> <p>2- Libero yer değişimini takip eden ralli, oyundaki liberonun sakatlanması ile tamamlanamadığında</p> <p>Kural 6.1.3, 19.3.2.1</p>
<p>5.18 Libero kendisini hasta hissettiğini bildirdi. Yeni bir libero belirlenmesine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Eğer takımın iki libero oyuncusu varsa aktif liberonun sakatlanması veya hastalanması durumunda ikinci libero ile değiştirilebilir. Eğer takımın tek bir libero varsa veya ikinci libero da oyun alanında sakatlanırsa yeni libero belirleme işlemi yapılarak libero değişimi gerçekleştirilir.</p> <p>Kural 19.3.2.2, 19.3.2.8</p>
<p>5.19 Yazı hakemi müsabaka cetveline "5" numaralı liberonun numarasını "15" olarak kaydetti. Koç ve takım kaptanı listeyi imzaladı. Eğer durum ortaya çıkarsa ne yapılması gerekir?</p>	<p>Karar Bu hata yazı hakemi tarafından yapılan bir kayıt hatasıdır ve takım için cezai bir sonuç doğurmaz. Yazı hakemi doğru numarayı "Düşünceler" bölümüne kaydedecektir.</p> <p>Kural 19.1.2</p>
<p>5.20 Maçın birinci setinde A takımının liberosu, takımının tamamıyla aynı renk ve tasarıma sahip bir formayla oynadı. Set, bu takım lehine 25:21 sonuçlandı. İkinci setin başında B takımının koçu bu duruma ve setin sonucuna itiraz etti. Doğru karar nedir?</p>	<p>Karar Yanlış forma oyuna etki etmediğinden ilk setin sonucu iptal edilmeyecektir ve A takımına herhangi bir yaptırım uygulanmayacaktır. Bununla birlikte; liberonun, formasını değiştirip değiştirmeyeceğine FIVB Teknik Delegatesi karar verecektir.</p> <p>Kural 19.2</p>
<p>5.21 İki oyuncu, rakibin hücum vuruşundan gelen topa blok yapmak için sıçradı. İki oyuncunun arasında libero da sıçradı fakat vücudunun hiçbir bölümü file üst kenar seviyesinin üstüne çıkmadı. Yardımcı hakem yine de liberonun bu hareketini blok teşebbüsü olarak kabul edip düdük çaldı. Karar doğru mudur?</p>	<p>Karar Karar doğru değildir. Liberonun vücudunun hiçbir bölümü, file üst kenar seviyesinden daha yükseğe ulaşmadığından sıçraması blok teşebbüsü olarak kabul edilemez.</p> <p>Kural 14.1.1, 14.1.2, 14.1.3</p>

<p>5.22 Libero oyuncusu oyun alanı dışına gelerek yer değişikliği yaptı. Servis atan oyuncu servis atışını 8 saniye içinde kullanamadığı için düdük çalındı. Libero şimdi tekrar oyuna girebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, girebilir. Bu tür servis hatası da tamamlanmış ralli olarak kabul edilir. Bu nedenle liberonun tekrar yer değiştirmesine izin verilir. Kural 19.3.2.1, 19.3.2</p>
<p>5.23 Koç mevcut olan tek liberosunun oynayamayacağını belirtti ve yeni bir libero belirlemek istedi. Yeni libero olarak kim, ne zaman belirlenebilir?</p>	<p>Karar Liberonun değiştiği oyuncu hariç, belirleme anında takım sırasında olan herhangi bir oyuncu yeni libero olarak belirlenebilir. Asıl libero maça bir daha geri dönemez. Eğer koç, liberonun değiştiği oyuncuyu yeni libero olarak belirlemek isterse bu oyuncuyu önce kurallara uygun olarak değiştirmelidir. Asıl libero oynayamayacak duruma gelirse yer değiştiği asıl oyuncu ile değiştirilir ve yeni belirlenen libero ancak tamamlanmış bir ralliden sonra oyun alanına girebilir çünkü ikinci bir libero değişimi kurallara uygun değildir. Kural 19.3.2.8, 19.4.2.1, 19.4.2.4</p>
<p>5.24 - VIDEO Bir takımın 11 ve 16 numaralı iki liberosu vardır. 16 Numaralı libero, takım arkadaşlarıyla aynı renk ve tasarımda forma giymiştir. Takım bir oyuncu değişikliği talebinde bulunur ve görünen o ki oyuna girmek için oyuncu değiştirme bölgesine 16 numaralı oyuncu gelmiştir. Yazı hakemi derhal kornaya/zile basarak bu talebin kurallara uygun olmadığını işaret eder. Oyun nasıl devam etmelidir?</p>	<p>Karar Liberonun, kurallara uygun veya istisnai oyuncu değişikliği yapmasına izin verilmez. Bu nedenle, bu değişiklik talebi kurallara uygun olmayan bir değişiklik olarak değerlendirilir. Bu durum, oyun başlamadan önce fark edildiği için talep reddedilir ve takıma geciktirme yaptırımı uygulanır. Bununla birlikte; libero, formasını değiştirmelidir. Böyle bir durumdan kaçınmak için hakemler; müsabaka öncesinde takımları, oyuncularını, oyuncuların formalarını, forma numaralarıyla birlikte dikkatli bir şekilde ve zamanında kontrol etmelidir. Kural 15.5.1, 15.7, 16.1.3, 19.2</p>
<p>5.25 Bir takımın iki liberosu vardır. 2. Setten sonra koç, <u>her iki</u> liberosunun da oynayamayacak durumda olduğunu ve yeni bir libero belirlemek istediğini belirtir. Bu mümkün müdür?</p>	<p>Karar Evet, mümkündür. Aynı anda her iki liberonun da oynayamayacak durumda olduğunu belirtmek izin verilmeyen bir durum değildir. Oynamayacak durumda olduğu belirtilen orijinal liberolar, yeni libero belirleme anından sonra maçın geri kalan kısmında oyuna giremezler fakat takım sırasında oturabilir veya ısınma sahasında yer alabilirler. Kural 19.4.2.1, 19.4.2.2</p>
<p>5.26 - VIDEO A takımının liberosu B takımının pasörünün plasesini, ön bölgede ve baş hizasının üzerinde tek elinin parmaklarıyla karşılar. Ardından takım arkadaşı; liberodan gelen bu topa, vuruş anında file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken bir hücum vuruşu tamamlar. Bu, kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Kuralla göre eğer liberonun bu tek el hareketi, bilinçli bir şekilde oyun kurmak için iki el ile yapılan klasik parmak pasında olduğu gibi açık parmaklarla gerçekleşiyorsa devamındaki tamamlanmış hücum vuruşu bir hata olarak değerlendirilir. Bununla birlikte, eğer libero oyun kurmak yerine yüzünü veya vücudunu korumak için elini kullanıyorsa bu bir hata teşkil etmez. Kural 13.3.6, 19.3.1.4</p>

BÖLÜM 6: KATILANLARIN DAVRANIŞLARI

<p>6.1 Başhakem, oyuncuyu direkt olarak küçük hatalı davranış işleminin İKİNCİ AŞAMA'sına giderek sarı kart ile uyardı ve bu da müsabaka cetveline kaydedildi. Başhakemin uygulaması doğru mudur?</p>	<p>Karar Başhakemin uygulaması doğrudur. Bu tür küçük hatalı davranışlar başhakem tarafından kontrol edilmelidir. Bu nedenle sarı kart kaydedilmelidir.</p> <p>Başhakem, genel küçük hatalı davranışları için oyundaki kaptan vasıtasıyla takıma bir sözlü uyarıda bulunabilir (birinci aşama). Yapılan hareketin ciddiyetine göre hakemin direkt olarak ikinci aşama'ya giderek ilgili oyuncuya ya da oyundaki kaptan aracılığıyla bir takım mensubuna sarı kart gösterme yetkisi vardır.</p> <p>Kural 21.1, 21.2</p>
<p>6.2 Yardımcı hakem bir aldatma hareketini gördü (bir blokçu fileyi çekti) ve hücum yapan takımın ralliyi kazandığını işaret etti. Daha sonra başhakem oyuncuyu sarı kart göstererek uyardı. Bu oyuncu için verilen ceza doğru mudur?</p>	<p>Karar Hakemin kararı doğru değildir. Rakip oyuncunun fileye temas ederek oyuna müdahale etmesi nedeniyle ralli, hücum eden takım tarafından kazanıldı. Ancak daha sonra blokçuya, hakemleri yanıltma teşebbüsündeki kaba davranışı için ihtar yaptırımı uygulanmalıydı.</p> <p>Kural 21.2.1, 21.3</p>
<p>6.3 A takımının koçu rallinin sonunda ayağa kalkar ve hakemin kararına katılmadığını ifade eder bir tarzda ellerini sallar. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Koçun belirli normal tepkilerini ifade etmesine izin verilir. Eğer bu tepkiler küçük hatalı davranışın ikinci aşamasına giriyor ise başhakem koçu sarı kart ile uyarmalıdır. Eğer tekrarlanırsa koç, kaba davranış için kırmızı kartla cezalandırılmalıdır.</p> <p>İhlalin bir ralli sırasında meydana gelmesi halinde ceza rallinin sonunda ve rallinin sonucuna ek olarak verilmelidir.</p> <p>Kural 5.2, 21.1, 21.2, 21.3</p>
<p>6.4 Set arasında başhakem tarafından bir sonraki sette ilk servisi atacak olan A takımının bir üyesine kaba davranışı için bir ihtar (kırmızı kart) verildi. Bu durumda uygulama ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Bir maçın setleri arasında yapılan hatalı davranışların cezaları bir sonraki sette oyunun başlamasından önce uygulanır. Bu durumda başhakem ilk servisten önce A takımına cezayı işaret eder. Servis karşılayan B takımı bir sayı kazanır, bir tur döner ve servis atar.</p> <p>Aşağıda setler arasında verilen cezaların bir özeti verilmiştir ve bunlar müsabaka cetveline kaydedilmelidir:</p> <ol style="list-style-type: none">1- Herhangi bir takım mensubuna uyarı (sarı kart).2- Sadece servis atan takımın mensubuna ihtar (kırmızı kart) Servis atan takım ralliyi kaybeder.

	<p>Servis karşılayan takım bir sayı kazanır, döner ve servis atar.</p> <p>4- Servis karşılayan takımın mensubuna ihtar (kırmızı kart) Servis atan takıma sayı verilir.</p> <p>5- Her iki takıma öncelik gözetmeden verilen ihtar (kırmızı kart) Her iki takım da birer sayı alır (skor 1-1) ve her iki takım da bir tur döner. Skor yalnızca her iki takım da cezalandırıldığında sayılır. Kural 21.5</p>
<p>6.5 - VIDEO Bir rallinin sonunda, pasör filenin alt kısmını aşağıya doğru çekti. Bu bir hata oluşturur mu?</p>	<p>Karar Hayır, oluşturmaz çünkü videoda görüldüğü üzere ralli sona erdikten sonra gerçekleşmiş bir file teması teknik olarak bir hata olarak değerlendirilemez.</p> <p>Kural 21.3'e göre başhakeme, hatalı davranışın derecesine bağlı olarak oyuncuyu cezalandırma yetkisi verilir. Fileyi çekmek çoğu kez hayal kırıklığına uğramış bir oyuncunun normal, duygusal tepkisidir ve bu tepki hakem sanatı ile kontrol edilebilmelidir. Bazı durumlarda, hakemi ve rakibi yanıltmak/kandırmak amacıyla filenin kasıtlı olarak çekilmesi kaba davranış olarak değerlendirilebilir. Kural 21.2, 21.2.1, 21.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları 24.7</p>
<p>6.6 Uyarı aldıktan sonra bile oyuncu, başhakeme doğru kaba jestler yaparak ve bağırarak yürüdü. Bu hareket nasıl değerlendirilir?</p>	<p>Karar Bu durum saldırgan davranış olarak değerlendirilir, kırmızı ve sarı kart tek elde birlikte gösterilerek oyundan çıkarma ile cezalandırılır. Kural 21.1, 21.2, 21.3</p>
<p>6.7 Önceden bir uyarısı olmayan bir oyuncuya doğrudan oyundan çıkarma cezası verildi. Aynı takımın herhangi bir başka üyesinin bundan sonraki küçük hatalı davranışında hakemin uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Hakem normalde takımın yaptırım uygulanacak seviyeye yaklaşmasını engellemek için çaba göstermelidir. Bununla birlikte, saldırgan bir davranış açıkça gerçekleşmişse ilk seferde bile olsa hakem oyuncuyu oyundan çıkarma ile cezalandırmalıdır. Başhakem, oyundan çıkarma yaptırımından sonra takımın diğer üyelerine bir uyarıda (birinci aşama veya ikinci aşama) bulunabilir veya ihtar yaptırımları uygulayabilir - fakat sarı kart bir kez gösterildiğinde takımın herhangi bir üyesine tekrar gösterilemez. Kural 21</p>
<p>6.8 (Yeni) 5 numaralı oyuncu setten ihraç edildi. Bu oyuncu, oyun alanını terk ettikten sonra nereye gitmelidir?</p>	<p>Karar Setten ihraç edilen oyuncu, setin geri kalanındaki süreyi geçirmek için takımın soyunma odasına gitmelidir (Yedek hakemin eşliğinde). Bu oyuncu, setin bitişiyile birlikte oyun sahasına dönmelidir. Kural 21.3.2.1, D9a</p>

<p>6.9 (Yeni) - VIDEO Servis vuruşu anında yardımcı hakem, karşılayan takıma pozisyon hatası çalar. Bunun üzerine takımın koçu sinirli bir şekilde itiraz eder ve yardımcı hakeme pozisyonun “yeni kurallara” göre doğru olduğunu belirtir. Ayrıca tekrar tekrar “kuralları bilmiyorsun” diyerek de sınırları aşar.</p>	<p>Karar Bu durum başhakemin, yardımcı hakemi koruması gereken bir durumdur. Koçun davranışları ve sözleri kabul edilemez bir seviyededir. Buna izin verilmesi, koçun bütün dikkatleri üzerine çekmesine neden olur. Yardımcı hakem, oyundaki kaptana makul bir açıklama yapmasına rağmen koç itirazlarına devam etti ve yardımcı hakemin kararını kabullenmedi. Başhakem, koçun bu kaba hareketine ihtar yaptırımı uygulamalıydı. Kural 21</p>
<p>6.10 Maçtan sonra takım kaptanı, başhakeme karşı sportmenlik dışı bir tavır sergiledi. Başhakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Maç, hakemlerin son düdüğünün ardından henüz bitmemiş olduğundan bir takım mensubu sahadaki tüm idari görevler tamamlanana kadar cezalandırılabilir. Takım kaptanının bu davranışı hakkında maçın gözlemcisi (jüri) bilgilendirilmeli ve hatalı davranışın detayları müsabaka cetvelinin DÜŞÜNCELER bölümüne kaydedilmelidir. Sonraki müsabakalarda oyuncuların oynatılabilmesine ilişkin tüm sonuçlar yetkililerce alınacak kararlara bağlı olacaktır.</p>
<p>6.11 Liberonun yer değiştirdiği oyuncu takım sırasında oturuyordu. Başhakem bu oyuncuyu bir ihtarla cezalandırdı. Oyuncu tavrını değiştirmede ve hakemi alkışladı. Başhakem bunun üzerine oyuncuya oyundan çıkarma cezası verdi. Oyundan çıkarılan oyuncu aynı davranışa devam edince diskalifiye cezası aldı. Doğru uygulama nedir?</p>	<p>Karar Libero oyunda normal oyuncu gibi oynayamayacağından oyundan çıkarılan ya da diskalifiye edilen oyuncu derhal kurallara uygun veya istisnai olarak değiştirilmelidir.</p> <p>Bu işlem libero oyun alanını terk etmeden veya takımın liberosuz oynamasına gerek kalmadan yapılabilir.</p> <p>Yaptırım uygulandıktan sonra koç (veya kaptan) uygun el işaretini yaparak diskalifiye edilen oyuncunun yerine kaç numaraları oyuncunun girdiğini ilgili hakeme basitçe belirtebilir. Bu, müsabaka cetveline kaydedilir. Kural 6.4.3, 15.5.2, 15.8, 21.3.3.1</p>

BÖLÜM 7: HAKEMLER VE SORUMLULUKLARI

<p>7.1 Yardımcı hakem bir koça yazı hakemine müdahale etmemesini ve dikkatini dağıtmamasını söyler. Yardımcı hakemin hareketi doğru mudur?</p>	<p>Karar Hakemlik sanatının ruhuna uygun olarak eğer böyle durumlar yardımcı hakem tarafından formalitesiz halledilebiliyorsa bu yapılabilir.</p>
<p>7.2 Yedek oyuncuların biri, ısınma sahasında ayakta durmak ya da ısınma hareketi yapmak yerine yerde oturabilir mi?</p>	<p>Karar Oyuncuların ısınma sahasında ayakta durma zorunluluğu yoktur. Diğer taraftan; FIVB Teknik Delegatesi tarafından özel bir sebeple izin verilen bir durum yoksa oyuncuların bu saha içinde sıra, iskemle ve duvar üstünde oturmalarına izin verilmez. Kural 4.2.1, 4.2.3, 24.2.4, 24.2.5</p>
<p>7.3 Koç, yazı hakeminden <u>rakip</u> takımın aldığı mola sayısı hakkında bilgi isteyebilir mi?</p>	<p>Karar Yazı hakemi, koça cevap vermemelidir. Genel olarak koçların yazı hakeminden bilgi almalarına izin verilmez. Ancak alınan molaların yazılmadığı bir elektronik skorbord kullanılıyorsa koçlara, yazı hakeminden sadece kendi takımları hakkındaki bilgileri istemelerine izin verilir. Bu bilgileri de hem yazı hakeminin dikkatinin dağılmayacağı hem de maçın gecikmeye uğramayacağı bir zamanda isteyebilirler. Kural 27.2.2</p>
<p>7.4 Bir kaptan eğer maç esnasında amacını hakeme bildirmemişse müsabaka cetveline resmi bir itiraz yapabilir mi?</p>	<p>Karar Eğer olay anında takımın oyundaki kaptanı bir itirazdan bahsetmemişse maçın sonunda müsabaka cetveline yazılı bir itiraz yapamaz. Kural 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4</p>
<p>7.5 Set bittikten sonra bile bir hakem kararı düzeltilebilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Bir sonraki set başlayıncaya kadar yaptıkları hatayı fark ederlerse kuralların uygulanmasına ilişkin kararlarını hemen düzeltmelerine izin verilir. Maç skoru uygun olarak düzeltilir.</p>
<p>7.6 Koç; üçüncü mola talebi, kurallara uygun olmayan bir talep olarak reddedildikten sonra fikrini değiştirdi ve değişiklik için bir oyuncusunu gönderdi. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Servis için düdük çalınmadığı sürece değişiklik talebine, kurallara uygun bir talep olduğu için izin verilir – bu durum için sadece mola kurallara uygun olmayan bir taleptir. Bununla beraber mola için uygun olmayan talep müsabaka cetveline kaydedilmelidir. Kural 15.1, 15.2.1, 15.11, 16.1, 16.2, 24.2.6, 24.2.7</p>
<p>7.7 Bir mola sırasında koç; serbest bölgenin, ısınma sahasına en yakın olan köşesinde tüm takımıyla toplanır. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Takımların mola esnasında <u>kendi oturma sıralarının yanındaki serbest bölgeye</u> gitmesi zorunludur. Bu</p>

	<p>nedenle, yardımcı hakem takıma oturma sıralarının yanına gitmelerini söylemelidir.</p> <p>Kural 15.4.4</p>
<p>7.8</p> <p>Yardımcı koç, yan çizgiye geldi ve oyuncuların ıslak bölgeyi bulmasına yardım etti. Sonrasında başhakem oyundaki kaptanı çağırdı ve kendisinden yardımcı koça takımın oturma sırasında kalmasını söylemesini istedi. Başhakemin bu hareketi doğru bir karar mıydı?</p>	<p>Karar</p> <p>Başhakemin kararı doğrudur. Yardımcı koçun takım sırasında oturmasına izin verilir ancak maça müdahale hakkı yoktur. Sadece koçun, koç çizgisi gerisinden yan çizgi boyunca yürümesine izin verilir.</p> <p>Kural 5.2.3.4, 5.3.1</p>
<p>7.9</p> <p>Bir ralliden sonra koç, yardımcı hakeme servis atacak oyuncunun doğru olup olmadığını sordu. Yardımcı hakem yazı hakemi ile maç cetvelini kontrol ettikten sonra servis atmaya hazır olan oyuncunun doğru olduğunu söyledi. Başhakem maça devam etti. Hakemlerin bu uygulaması doğru mudur?</p>	<p>Karar</p> <p>Takımların hakemlerle konuşma yetkisine sahip tek mensubu oyundaki kaptan olmasına rağmen koç ile yardımcı hakem arasındaki bu kısa etkileşim oyunu hiç de etkilemez. Bu nedenle yardımcı hakem, hakemlik sanatını konuşurarak koçun belirli taleplerine yanıt verebilir.</p> <p>Hakemlik Rehberi ve Talimatları, Kural 5.1.2</p>
<p>7.11 - VIDEO</p> <p>Başhakemin, servis karşılayan takıma pozisyon hatası çalma yetkisi var mıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır. Başhakem bu hataya düdük çalamaz çünkü hatanın gerçekleştiği anı tam olarak göremez. Bununla birlikte; başhakemin, diğer hakem üyelerinin kararlarını değiştirme ve geçersiz kılma yetkisi vardır.</p> <p>Kural 23.2.1</p>

BÖLÜM 8: ÖZEL OLAYLAR

<p>8.1 B takımı oyunun hızını kasıtlı olarak düşürmektedir. Hakemin bu durumdaki davranışı ne olmalıdır?</p>	<p>Prensip Hakem oyunun normal akışını sabit bir tempoda devam ettirmelidir.</p> <p>Hakem iyi bir maçın akışını yavaşlatan hiçbir dış etkiye ve takımlardan birinin başarılı performansının gecikme nedeniyle düşmesine izin vermemelidir.</p>
<p>8.2 B takımından bir oyuncu zemin silme havlusunu A takımının oyun alanına düşürdü. Hakemlerin ne yapması gerekir?</p>	<p>Karar Başhakemin kararına göre bu durum tehlike arz ediyorsa hakem oyunu hemen durdurmalı ve ralliyi tekrar ettirmelidir. Diğer taraftan, ralli bitmişse ve yere düşen havlu rallinin sonucunu etkilememişse rallinin tekrar edilmesi gerekmez.</p> <p>Kural 17.2</p>
<p>8.3 Maça elektrik kesintisinden dolayı başka bir salonda devam edilir. Set yeniden başladığında diskalifiye edilmiş bir oyuncuyu kullanmada doğru uygulama nedir?</p>	<p>Karar Yarım kalan set iptal edilir ve bu set, aynı takım mensupları ve aynı başlangıç dizilişi ile (oyundan çıkarma cezası alan ve diskalifiye edilen oyuncular hariç) yeniden oynatılır.</p> <p>Böyle bir set oynanacak ise ne diskalifiye edilmiş ne de oyundan çıkarılmış oyuncuların oynamasına izin verilir. Başlangıç dizilişinde olmayan, takımdaki başka bir oyuncu (veya oyuncular) bu oyuncunun (veya oyuncuların) yerini almalıdır.</p> <p>Ek olarak; elektriklerin kesildiği ana kadar müsabaka cetveline kayıt edilmiş olan diğer bütün uyarılar/yaptırımlar yeni sete mutlaka taşınmalıdır.</p> <p>Kural 17.3.2.2</p>
<p>8.4 - VIDEO Takımın birinci vuruşu olan karşılama vuruşu sonrasında top, antenin dışından geçer ve bir oyuncu da topa yetişmek için hakem kulesini tutarak hızlı bir dönüş gerçekleştirir. Burada oyuncu bir destek almış mıdır?</p>	<p>Karar Hayır. Hareketin kurallar dahilinde olup olmadığına karar vermek için en kritik nokta <u>topla oynama anıdır</u>. Oyuncu, direktten aldığı desteği topa vururken almadığı sürece bu tür bir hareket oyun kurallarına uygundur ve dahası seyir zevki olan bir harekettir.</p> <p>Kural 9.1.3</p>
<p>8.5 - VIDEO Bir oyuncu değişikliğinden sonra başhakem, görüntülü değerlendirme sonucu kararını değiştirerek rallinin tekrar edileceğini işaret etti. Koç bu nedenle oyuncu değişikliğinin düzeltilmesini talep etti. Bu mümkün müdür?</p>	<p>Karar Başhakem, oyuncu değişikliği yapılmasına temel teşkil eden kararını değiştirdiğinden oyunun ruhu adına koçun talebi kabul edilebilir. Bu durum takım için oyuncu değişikliği sayısına dahil olmayacaktır.</p>
<p>8.6 (Yeni) - VIDEO Bir hücum sırasında top banttın (veya bloktan) sekti. Tam bu noktada anten de fileden ayrıldı. Kırmızı</p>	<p>Karar Video incelemesi topun aslında bloğa temas etmediğini gösteriyor. Bununla birlikte; anten, kırmızı</p>

<p>takım tarafından tekrar topa temas edildiğinde anten düşmekteydi. Başhakemin kararı ne olmalıdır?</p>	<p>takımdan herhangi bir oyuncu topa temas etmeden önce fileden ayrıldığı için ralli tekrar edilmelidir. Başhakemin derhal ralli tekrarı kararı vermesi doğrudur.</p>
<p>8.7 (Yeni) 3. sette skor 9-7 iken 7 sayısı olan takımın, oyun alanında iki adet 11 numarası olduğu görülür. Anlaşılan o ki bir oyuncu, müsabaka cetvelinde yazıldığı ve onaylandığı üzere, ilk set ve ikinci set 10 numaralı formayı giymiş ama ikinci set ile üçüncü set arasında formasını değiştirirken yanlışlıkla 11 numaralı formayı giymişti.</p> <p>11 numaralı iki oyuncu da üçüncü sette servis kullanmamıştı.</p> <p>Başhakem, ilgili oyuncuya doğru formayı giymesini belirtti ve takıma da bir geciktirme yaptırımı uyguladı.</p> <p>Başhakemin bu uygulaması doğru muydu?</p>	<p>Karar Evet, hakemin uygulaması doğrudur.</p> <p>Yardımcı hakem ve yazı hakemi, set başlamadan önce oyun alanında iki adet 11 numaralı oyuncu olduğunu fark etmeli ve durumu o anda düzeltmeliydi.</p> <p>Kurallarda tam olarak belirtilmeyen bu alışılmadık durumda başhakemi karar verme yetkisi vardır.</p> <p>Bununla birlikte; oyuncu, müsabaka cetvelinde kayıtlı olduğundan ve diziliş kağıdında doğru numara (10) ile yer aldığından 7 numaralı kural burada uygulanamaz. Bu nedenle, ilgili takımın sayılarının <u>silinmemesi</u> doğrudur.</p> <p>Böyle bir durumdan takım sorumlu olduğu için ve bu durum müsabakada bir duraklamaya sebep olduğu için takıma geciktirme yaptırımı uygulanması da doğrudur. Ayrıca oyuncu da doğru numaralı forma ile oynamalıdır.</p> <p>Müsabaka, yanlışın fark edildiği andaki skor ile devam etmelidir.</p> <p>Özet: 23.2.3: Başhakem, kurallarda belirtilmemiş olan konular da dahil olmak üzere oyuna ilişkin her türlü konuda karar verme yetkisine sahiptir. - Doğru numaralı formanın giyilmesini sağlamak - Takıma geciktirme yaptırımı uygulamak Kural 7.3.5.4, 23.2.3</p>

BÖLÜM 9: TEKNOLOJİ KULLANIM OLAYLARI

<p>9.1 (Yeni) Challenge Hakemi'nin telsiz maç ortasında arızalandı. Maçı devam ettirmek ve Challenge kullanımını sürdürmek için en iyi çözüm nedir?</p>	<p>Karar Challenge Hakemi'nin yanında yedek telsiz bulundurulmalıdır. İdeal olan tam bir iletişim ağı olsa da yedek telsizler mevcut değilse yazı hakemi görevine telsiz olmadan devam etmeli ve hakemlerle el işaretleriyle veya yardımcı hakemle yüz yüze iletişim kurarak etkileşimde bulunmalıdır. Böyle bir durumda Challenge Hakemi, yazı hakeminin "bas-konuş" telsizini almalıdır. Kural 15.10.2, 15.10.3a, 15.10.4, 16.1</p>
<p>9.2 (Yeni) Yardımcı koç tarafından iki oyuncu değişikliği için veri gönderildi fakat oyuncu değiştirme bölgesine farklı iki oyuncu girdi. Yardımcı hakem/üçüncü hakem ve yazı hakemi ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Oyuncu değişikliğinin talep edildiği an, oyuncuların oyuncu değiştirme bölgesine girdikleri andır. Bu durumda elektronik takım tableti (ETT), kural metninin önüne geçemez. Teknoloji, fayda sağlamak için tasarlanır fakat kullanımında insan hataları meydana gelebilir; dolayısıyla bu durum oyuncu değişikliğinin reddi için temel oluşturmamalıdır. Yardımcı hakem (veya üçüncü hakem) ve yazı hakemi, oyuncu değiştirme bölgesine girmiş oyuncuları kurallara uygun olmaları halinde basitçe kabul eder. Yazı hakemi, oyuncu değişikliklerini e-skor uygulaması üzerinde "hepsini kabul et" seçeneği yerine tek tek onaylamalıdır. Ayrıca yazı hakemi, kulaklık aracılığıyla "manuel işleme geçiyorum" ifadesini söylemelidir. Böylece yardımcı hakem, yazı hakeminin yeni oyuncuları e-skor uygulamasındaki dizilişe "sürükleyip bırakması" için biraz daha fazla zaman tanımasını gerektiğini bilir. Kural 15.10.3.1, 15.10.4</p>
<p>9.3 (Yeni) Bir FIVB Dünya Müsabakasında oyuncu değişikliği tabelaları kullanılmadı. Bu doğru bir uygulama mıdır?</p>	<p>Karar Uzun bir süre boyunca oynanan üst düzey etkinliklerde daha büyük kadrolara izin verilir, dolayısıyla numaralar örneğin 99'a kadar çıkabilir. Sonuç olarak, numaralı tabelalar kullanışsız hale gelir. Ayrıca, levhaların kendileri birden fazla hata yaratabilir ve istenmeyen gecikme yaptırımlarına yol açabilir. Bu durumda levhaları kullanmamak daha iyi bir seçenektir. Ancak kapsamlı teknoloji kullanılmadığında ve kadro numaraları normal uygulamaya göre belirlendiğinde oyuncu değişikliği tabelaları yine de kullanılmalıdır. Kural 15.10.3.3</p>
<p>9.4 (Yeni) Koç; tablet kullanarak yazı hakeminin "ralliyi başlat" düğmesine basmasından, ama en önemlisi başhakemin düdüğünden bir saniyenin çok azı kadar önce mola isteği gönderiyor. Rakip boş oyun alanına servis atarken takım ise oturma sıralarına yürüyor.</p>	<p>Karar Başhakem, karışıklığı önlemek için hakemlik sanatını kullanabilir. Burada durum, mola için çalan kornanın "ralliyi başlat" düğmesiyle otomatik olarak devre dışı bırakılmaması konusunda yazı hakeminin dikkatsizliğiyle tetiklenmiştir. Başhakem sporun imajını</p>

Oyunun bütünlüğünü korumak için başhakem ne yapmalıdır?	korumak için servis işaretini akıcı bir şekilde mola işaretine döndürerek takdirini kullanabilir. Kural 15.11.1, 15.11.1.1, 16.1.4
9.5 (Yeni) - VIDEO Ralli sürerken top, fileye çarpar ve geri çevrilmeden önce tamamen rakip oyun boşluğuna geçer. Topun geçişi ancak takım file hatası için itiraz ettiğinde doğrulanır.	Karar Kurallar, topun filenin altından tamamen geçtiğinde "oyun dışı" olduğunu belirtir. Challenge Yönetmeliklerine göre; video doğrulama sırasında görülen ilk hata, itiraz edilen eylem olmasa bile rallinin sonucunu belirler. Burada, itiraz file hatası için yapılmış olsa da ve file hatası olmasa da başhakem topun tamamen ABD takımının tarafında oynandığını teyit ederek orijinal kararını onayladı. Bu durumda düdüğü çalınan hata budur. Öte yandan, bu durum filenin gerektiği kadar gergin olmamasından kaynaklandı. Maçtan önce filenin gerginliği denetlenmeli ve düzeltilmeli, benzer durumların takımlara "acı" bir durum yaşatmaması için maç sırasında da kontrol edilmelidir. Kural 8.4.5
9.6 (Yeni) Takım tarafından başlangıç dizilişinde olduğu bilgisi girilmiş bir oyuncu, maç başlamadan önce sakatlandı. Elektronik müsabaka cetvelinde bu durum nasıl belirtilir?	Karar Elektronik olarak aktarılan diziliş, yazılıp imzalanan diziliş kağıdı ile aynı mantıktadır. Dolayısıyla sakatlanan oyuncu değiştirilebilir ama bu durum, ilgili etkinlik için uygulanan başka özel kurallar yoksa bir oyuncu değişikliği olarak sayılır. Kural 7.3.2, 7.3.4
9.7 (Yeni) Yedek oyuncu, oyuncu değişikliği bölgesine girdi fakat takım tarafından oyuncu değişikliği için herhangi bir bilgi gönderilmedi. Bu durumda uygulama nasıl olur?	Karar Oyuncu değişikliğinin talep edildiği an, oyuncuların oyuncu değiştirme bölgesine girdikleri andır. Yazı hakeminin herhangi bir işlemde önce yapması gereken bu talebin kurallara uygun olup olmadığını kontrol etmektir. Eğer kurallara uygunsa talebi manuel olarak kabul etmeli ve mikrofondan "işlemi manuel yapıyorum" diyerek oyuncu değişikliği kaydını tamamlamak için biraz daha süre tanınmasını sağlamalıdır. Eğer talep kurallara uygun değilse reddedilmeli ve hakemler uygun kuralları uygulamalıdır. Kural 15.5.1, 16.1.3
9.8 (Yeni) - VIDEO Bir video incelemesinin ardından challenge operatörünün yanlış görüntüyü gösterdiği anlaşılır. Bu durumda başhakemin izleyeceği yol nedir?	Karar Başhakem, Video Challenge Sistemi'nin karar alma süreçlerinde adaleti sağlamak için tasarlandığını kabul etmelidir. Bu nedenle, başhakem doğru videonun gösterilmesini talep etmeli ve yanlış görüntüyü koşulsuz olarak kabul etmemelidir.
9.9 (Yeni) - VIDEO Video Challenge Sistemi'nin kullanıldığı durumlarda takımlar, hakemler tarafından tespit edilememiş şüpheli hatalar için itirazda bulunabilir. Eğer rakip, hatayı kabul ederse başhakem bunu nasıl karşılamalıdır?	Karar Adil oyun (fair play) ruhu adına rakibin hatasını kabul etmesi memnuniyetle karşılanmalıdır. Bu durumda, başhakem oyuncunun itirazını kabul edebilir, itiraz talebini engelleyebilir veya sürmekte olan incelemeyi sonlandırabilir. 2023 VNL Finallerinde, bir takım blok temasını veya fileye teması fark ettiğinde video incelemesi ile vakit kaybını engellemek için Adil Oyun Anı (Fair Play Moment) test edilmiştir. Kural 7.3.2, 7.3.4

